

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2019. gada 26. novembris – 2. decembris

Nr. 45 (1607)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

“Likteņdārzs, kur satiekas pagātne, tagadne un nākotne”

Kokneses fonds izsludina īso stāstu konkursu

Likteņdārza veidošana sākās pirms 15 gadiem – tā tapšanā palīdzējuši tūkstošiem cilvēku un simtiem tūkstošu no tuvām un tālām zemēm dārzā ir viesojušies, katrs tajā atstājot daļiņu sevis un paņemot līdzīgu kādu atmiņu tēlu. Mēs kopā veidojam Likteņdārzu ar katru tajā iestādīto koku, iemūrēto bruģakmeni vai ziedojumumu. Tāpat ikviens stāsts par tikšanos ar Likteņdārzu ir vērtīgs, jo tas ir daļa no mūsu tautas kopīgās atmiņas.

“Atmiņu, iedvesmas, kopā padarīta laika stāsti – tie visi veido mūsu kopīgo domu par Likteņdārzu. Ikviens stāsts par tikšanos ar Likteņdārzu ir dārgums, kas veido mūsu kopīgo atmiņu, ko Kokneses fonds vēlas saglabāt nākamībai,” uzsvē Kokneses fonda padomes priekšsēdētāja Sandra Kalniete.

LIKTEŅDĀRZS

Kas jūs pamudina apmeklēt Likteņdārzu? Kādi ir jūsu iespaidi par Likteņdārzu? Kā mainās Likteņdārzs? Vai ir kāds īpašs cilvēks, kuŗu godināt Likteņdārzā? Kas aicina atgriezties Likteņdārzā? Dalieties ar mums savos iespaidos!

Konkursā aicināts piedalīties ikviens – kā Latvijā, tā ārpus Latvijas dzīvojošie, kuŗi viesojušies Likteņdārzā un izjūt pieredzi tam, vēlas atklāt savu pieredzi un atmiņu, iespējams arī,

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi “BL abon” un norādot vārdu, uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv, tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

www.facebook.com/@brivalatvija

[www.twitter.com @briva_latvija](https://www.twitter.com/@briva_latvija)

Mājaslapa:

www.brivalatvija.lv

dziļi personisku stāstu. Īpaši aicinām ar pieredzi stāstiem dalīties cilvēkus, kuŗi Likteņdārzu apmekājuši Amerikas Latviešu apvienības rīkoto izglītojošo ceļojumu programmu “Sveika, Latvija!”, “Heritage Latvia” un “Sveika, Dzimtene!” ietvaros.

Jūsu stāstus gaidīsim līdz 2020. gada 4. maijam, kad Latvija svinēs 30. gadadienu kopš neatkarības atjaunošanas. Rakstiet eseju (līdz 4000 zīmēm), sūtiet video (līdz divām minūtēm) vai foto ar aprakstu (līdz 2000 zīmēm)!

Savus stāstus par Likteņdārzu sūtiet elektroniski uz adresi konkurss@liktendarzs.lv.

Visi dalībnieki saņems pateicības balvas, trīs labāko stāstu autoriem dāvināsim Latvijas Bankas izdotās Likteņdārza monētas.

Sandra Kalniete, Eiropas Parlamenta deputāte, Kokneses fonda padomes priekšsēdētāja:

“Mans ceļš uz Likteņdārzu sākas mazā Sibīrijas sādžā, kur mani vecāki bija noņemti uz mūžu. Šis “uz mūžu” beidzās pēc Staļina nāves, kad pēc gaŗiem izsūtījuma gadiem mūsu ģimene saņēma brīvlaišanu. Atgriešanās Tēvzemē, lai arī citā nebrīvē, mūsu ģimenei bija priecīgākais notikums. To pārspēja vien Latvijas neatkarības atjaunošanas reibinošā laime.

Mans ceļš uz Likteņdārzu turpinājās, nenogurstoši atmaskojot padomju noziegumus ārvalstīs un starptautiskās organizācijās. Visur, kur vien man uzticēja kalpot Latvijai. Visgrūtāk svešiniekiem bija izskaidrot, kas latviešiem deva spēku izturēt Sibīrijas ciešanas un trimdas pamejumu. Nesalūzt un atkal uzcelt sevi, savu ģimeni, tautu un valsti no jauna. Šis nepadošanās spēks ir mūsu tautas mantojums, kas rūdīts gadsimtiem, asaras pārvēršot spītā un netaisnību – gudrībā.

Likteņdārzs nav tikai piemiņas dārzs. Likteņdārzā mēs svinam dzīvi un priecājamies par mūsu atgūto valsti. Mēs – latvieši – esam pierādījuši, ka neesam bāreņu un sevis žēlotāju tauta. Mēs esam sīksti izdzīvotāji – čakli, strādīgi un gudri. Tāpēc Likteņdārzs top kā mūsu vecvecāku un vecāku piemiņas un varonības cildinājums.”

Latvisko norišu kalendārs

2. lpp.

Latvija dienu ritējumā

3. – 4. lpp.

Franka Gordona un Sallijas Benfeldes komentāri

5. lpp.

Latvijas kino un teātra ražas laiks

6. lpp.

Sūtnim Kārlim Zariņam –

140

7. lpp.

Latvieši Austrālijā

10. lpp.

Kā svinēja valstssvētkus Luksemburgā

11. lpp.

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

26. NOVEMBRIS "Bille" DĀNIJĀ

Latvijas vēstniecība Dānijā aicina Jūs uz latviešu filmu – "Bille" – kas tiks izrādīta filmu festivāla EAST BY SOUTHEAST ietvaros Kopenhāgenā, kinoteātrī Cinemateket (Gothersgade 55, 1123 Kopenhāgena).

Ir iespēja saņemt brīvbiļetes uz filmas seansi. Ja vēlaties rezervēt biļetes, lūdzam pieteikties uz e-pastu embassy.denmark@mfa.gov.lv, e-pastā norādot Jūsu vārdu un biļešu skaitu.

Filma visai ģimenei pēc Vizmas Belševicas darba "Bille" motīviem. "Bille" ir smeldzīgs, vienlaikus dzīvi apliecināošs, asprātīgs un cerību pilns stāsts par kāda cilvēkberna pieaugšanu un attiecībām ar pasauli Latvijā pagājušā gadsimta trīsdesmito gadu nogalē. Filma ir veltījums mums šodien, atgādinot par īstenām vērtībām – iecietību, uzpurēšanos un nepieciešamību sevi apliecināt. www.dfi.dk

29. NOVEMBRIS "Baltijas brīvības ceļš" Dānijā

Latvijas vēstniecība Dānijā aicina Jūs uz latviešu filmu – "Baltijas brīvības ceļš" – kas tiks izrādīta filmu festivāla East by Southeast ietvaros Kopenhāgenā, kinoteātrī Cinemateket (Gothersgade 55, 1123 Kopenhāgena).

Ir iespēja saņemt brīvbiļetes uz filmas seansi. Ja vēlaties rezervēt biļetes, lūdzam pieteikties uz e-pastu embassy.denmark@mfa.gov.lv, e-pastā norādot Jūsu vārdu un biļešu skaitu.

Filmā atspoguļoti notikumi, kas saistīti ar Baltijas valstu nostāšanos uz vienas vēsturiskās attīstības ceļa uzreiz kopš neatkarības proklamēšanas 20. gadsimta sākumā. Izcilākais Baltijas tautu sadarbības piemērs ir 1989. gada 23. augustā notikusī demonstrācija pret Molotova – Ribentropa paktu – Baltijas ceļš, kas pulcēja gandrīz 2 miljonus cilvēku sadot rokas un izveidot dzīvo ķēdi no Tallinas līdz Rīgai un Viļņai. Tas bija arī solis tuvāk neatkarības atjaunošanai, sabrūkot PSRS. Baltijas ceļš ir process, kura rezultāts ir realitāte, kurā mēs pašlaik dzīvojam. www.dfi.dk

30. NOVEMBRIS Vilciens: Spēlmaņi, Dundurs, Kronbergs un citi zvēri

Ir pagājusi puse gadsimta, kopš 1969. gadā iznāca rokgrupas "Dun-

ZVANU ANSAMBLIS "SAULES ZVANI"

LATVIJA | VENTSPILS

SANDRA SPROĢE - KLAVIERES
EDUARDS SVIĶIS - ĢITĀRA

15. DECEMBERIS, 2019 | PLKST. 16:00

IEEJA PAR ZIEDOJUMIEM

DIE CHRISTENGEMEINSCHAFT IN OLDENBURG
SOPHIENKIRCHE
ULMENSTRASSE 29 | 26135 OLDENBURG

durs" pirmā plate "Vilciens". Kā Stokholmas rokmūzikas zelta laikmeta mūzamaļie gabali skan "Stokholmas Spēlmaņi" un viņu draugu interpretācijā?

Aicinām visus uz Stokholmas roka un dzejas vakaru 30. novembrī 18:00 Stokholmas Igauniju namā. Te "Stokholmas Spēlmaņi" ar draugiem spēlēs "Dunduru", Juris Kronbergs un Jānis Zālītis spēlēs sevi. Iespruks arī par kādam "Prusaku ansambļa" un Johansona gabalam.

Ceram pasākumā satikt visus, kas spēlējuši ar Dunduru vai citām Stokholmas rok un popgrupām; visus, kas klausījušies un mīlējuši šo mūziku; visus, kas vēlas to iepazīt un uzzināt vairāk par Stokholmas rokmūzikas zelta laikmetu.

"Dunduram" "Vilciens" 50 ir tikai vienreiz! Uzkodas un atspirdzinoši dzērieni no 17:30 Igauniju nama kafējnīcā.

Ieeja pasākumā: 150 SEK, bērniem un jauniešiem līdz 18 gadu vecumam bez maksas.

Pasākumu atbalsta Zviedrijas Latviešu Apvienība.

26. DECEMBERIS 20. latviešu salidojums Trinidadā un Tobāgo

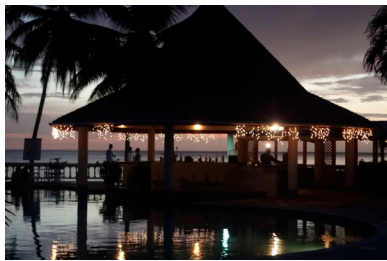
No 2019. gada 26. decembra līdz 2020. gada 5. janvārim notiks 20. latviešu salidojums Trinidadā un Tobāgo.

26. decembrī vienlaicīga ierašanās Portovspeinā no mītnes zemēm. Pievakarē sadraudzības kokteiļu stunda pie peldbaseina.

27. decembrī agri no rīta TV intervija (pārstāvjiem). Pēc brokastīm Portovspeinas pilsētas ekskursija. Pievakarē Karonī putnu rezervāta ekskursija. Vakarā trešo Svētku eglīte, sapazīšanās vakars, dziedāšana.

28. decembrī dienas ekskursija uz Sanfernando dabas rezervātu un Labrejas asfalta ezeru.

29. decembrī no rīta brīvs laiks (gājiens pa viesnīcas teritorijas kalniem).

Pēcpusdienā ceļš uz Tobāgo ar ātrkuģi – katamarānu.

30. decembrī Kurzemes piekrastes ekspedīcija – kurzemnieku apmetņu vietas. Oficiālā fotografija pie Kurzemnieku piemiņekļa. Pēcpusdienā puzuru gatavošana, vakarā sadraudzības kokteilis

Ziemassvētku svinības

OHMSTEDES DRAUDZES NAMĀ

1. DECEMBRĪ 2019

11:00 1. ADVENTA DIEVKALPOJUMS
12:30 "EGLĪTE"

UZSTĀSIES GRUPAS "JUMIS" DALĪBNIKS
Rolands Naglis (LV)
AR IMANTA KALNIŅA UN ZIEMASSVĒTKU DZIESMĀM

ARĪ ŅEMT LĪDZI "GROZĪNU" SVĒTKU KOPGALDAM UN ZIEDOJUMU PAR KONCERTU.

ARĪ ŠOGAD BĒRNUM SAGAIDA DĀVANAS.
PIETEIKTIES SALDUMU PACĪŅAI VAR RAKSTOT UZ E-PASTU
ALONA.SCHEFNER@GMAIL.COM VAI TEL.NR. 0178 8586535
LĪDZ 22.11.2019.
VIENAS PACĪŅAS MAKSA 5 €.

KIRCHENGEMEINSCHAFT OHMSTEDER
BUTJADINGER STR. 59
26125 OLDENBURG

4. JŪLIJS

Kultūras nedēļa Spānijā 2020

Piekto gadu pēc kārtas, pilsētā Lloret de Mar risināsies ikgadējais festivāls – Kultūras nedēļa Spānijā 2020. Būsim ļoti priecīgi uzņemt Jūsu kopu pilsētā Lloret de Mar, dejot, dziedāt kopā ar mums, kā arī iepazīstināt Katalonijas iedzīvotājus ar Latvijas kultūru un tradīcijām.

Kultūras nedēļas sarīkojumu ietvaros esam iecerējuši kopu uzstāšanos Kultūras nedēļas atklāšanas un noslēguma koncertos kopā ar Spānijas kopām.

Ja Jūs vēlaties piedalīties mūsu organizētajā pasākumā lūdzam sazināties telefoniski, mēs Jums izsūtīsim pieteikuma anketas un atbildēsim uz pārējiem interesējošiem jautājumiem:

Dana Tagle
director@danatagle.com
tel: 00 34 63 64 17 420
booking@danatagle.com
Diāna Bērziņa
tel: 00 34 68 26 43 433

Kalendārs tapis sadarbībā ar latviešiem.com

XII LATVIJAS
SKOLU JAUNATNES
DZIESMU UN DEJU
SVĒTKI

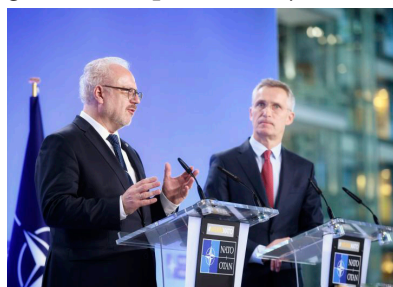
06.-12.07.2020. Rīgā

NĀC
GAVILĒT!

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents Briselē

Valsts prezidents Egils Levits bija ieradies divu dienu darba vizītē Briselē. 25. novembrī Valsts prezidents Egils Levits darba vizītes laikā Briselē tikās ar NATO ģenerālsēkretāru Jensu Stoltenbergu, lai pārrunātu gatavošanos NATO valstu un valdību vadītāju sanāksmei Londonā un aktuālos jautājumus Alianses darba kārtībā, tai skaitā atturēšanas un aizsardzības stiprināšanu un vienlīdzīgu sloga sadali starp sabiedrotajiem.

Levits un Stoltenbergs bija vienisprātis, ka NATO valstu un valdību sanāksmē Londonā jāpauž skaidrs un spēcīgs vēstījums par sabiedroto vienotību un Alianses gatavību stāties pretī nākotnes izaicinājumiem. Valsts prezidents uzsvēra spēcīgas transatlantiskās saiknes nozīmi kā pamatu NATO panākumiem 70 gadu garumā: "NATO ir stūrakmens mūsu visu drošībai – gan šeit, Latvijā, gan visā transatlantiskajā zonā. Ņemot vērā straujo digitālā laikmeta un IKT attīstību, ļoti nozīmīgi turpināt stiprināt NATO darbu un kompetences, lai nodrošinātu reģiona drošību arī nākotnē." Sarunas laikā Valsts prezidents un NATO ģenerālsēkretārs bija vienisprātis jautājumos par reģiona drošību, aizsardzības stiprināšanu, nākotnes izaicinājumiem, Alianses ilgtspēju un attīstību. Tāpat abu pušu redzējums sakrita par to, kā Aliansi padarīt vēl spēcīgāku un vienotāku.

Levits tikās arī ar jaunievēloto Eiropas Komisijas prezidentu Šarlu Mišelu (*attēlā*), lai apspriestu aktuālos jautājumus NATO un Eiropas Savienības dienaskārtībā – Eiropas drošība un aizsardzība, klimata politika un Eiropas Savienības (ES) daudzgadu budžets. Š. Mišels ar patiesu interesi uzklusēja Valsts prezidenta vērtējumu par aktuālo situāciju Eiropā un pasaulē.

Pārrunājot Eiropas drošības un aizsardzības jautājumus, abas puses bija vienisprātis, ka Eiropas drošība ir jāstiprina kopsolī ar NATO, jo transatlantiskajām saitēm un NATO ir neatsverama loma šajos jautājumos. Levits un Mišels sarunā uzsvēra, ka attiecībā uz Krieviju sankciju politika ir jāturpina pirms nav panākta pilnīga Minskas vienošanās, kas gan neizslēdz praktisku dialogu starp ES un Krieviju.

Valsts prezidents Lēvenes Katolu universitātē aizvadīja semināru – apaļā galda diskusiju ar Juri diskās fakultātes, Sociālo zinātņu fakultātes un Filozofijas institūta magistrantūras un doktorantūras studentiem par tematu "Demokratija digitālajā laikmetā – riski un izaicinājumi". Darba vizītes laikā Egils Levits piedalījās Latvijas Republikas pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā rīkotajā pieņemšanā par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 101. gadadienai un mākslinieču Ilzes un Kristīnes Luīzes Avotiņu izstādes atklāšanā.

Rosinās sabiedrībā sarunas par solidaritāti

Valsts prezidents Egils Levits izsludina solidaritātes sarunu ciklu, veltītu solidaritātes veicināšanai Latvijā, ko Levits izvirzījis par vienu no savas prezidentūras prioritātēm. Solidaritātes sarunu cikls ietvers dažādus solidaritātes aspektus: sociālās nevienlīdzības mazināšanu, solidaritāti ar dabu, paaudžu solidaritāti un iekļaujošu sabiedrību. 29. novembrī Rīgas pils notiks pirmā šī cikla ideju domnīca, veltīta tematam "Latviešu nācija un saliedēta Latvijas valsts". Domnīcas mērķis ir apkopot idejas un radīt jaunus ierosinājumus, kā Latvijas tauta var kļūt saliedētāka un kā iedzīvotāji kopīgiem spēkiem Latviju var veidot par stipru un modernu Eiropas valsti. Domnīcā piedalīsies ap 40 dažādu paaudžu sabiedrības pārstāvjus – žurnālisti, pedagogi, mūziķi, kaņavīri, mediķi, skolēni un studenti, valsts un pašvaldību iestāžu darbinieki, biedrību pārstāvji un citi sabiedriski aktīvi iedzīvotāji. Solidaritātes sarunu cikls tiks turpināts arī 2020. gadā.

Valsts prezidents tiekas ar Madonu un Cēsaines iedzīvotājiem

21. novembrī Valsts prezidents Egils Levits reģionālajā vizītē apmeklēja Madonu un Cēsaines. Abās pilsētās Levits tikās ar iedzīvotājiem un atbildēja uz viņu jautājumiem par administratīvi teritoriālo reformu, valsts budžeta veidošanu, pakalpojumu pieejamību novados, kultūrpolitiku un valsts identitāti.

Madonā Valsts prezidents apskatīja jauno Vidzemes rajona tieslietu ēku, pauzot gandarijumu, ka ir izdevies nonākt "no sapņa līdz sienām". Levits uzsvēra, ka ēka atstāj lietišķas kompetences iespaidu, kas ir svarīgi visai sabiedrībai: "Te ir vietā runāt par valsts estētiskumu, jo tas, kādas ir valsts iestāžu ēkas un darbinieki, atstāj iespaidu uz iedzīvotājiem un uz mūsu uztveri par valsti." Valsts prezidents novēlēja sekmes tieslietu nama darbā un nākotnes mērķu īstenošanā. Viesošanās laikā E. Levits apmeklēja Jāņa Norviļa Madonas Mūzikas skolu, Cēsaines vidusskolu un apskatīja Cēsaines pils rekonstrukciju.

Eiropas Latviešu apvienība tiekas ar Zviedrijas latviešiem

Eiropas Latviešu apvienības priekšsēdes vietnieks Agnis Sauka viesojās Stokholmā, lai pārrunātu

ar Zviedrijā dzīvojošajiem latviešiem līdzšinējo sadarbību starp ELA un Zviedrijas Latviešu apvienību un uzklusētu priekšlikumus, kā pilnveidot ELA darbību nākotnē.

Agnis: "Šī bija vērtīga pieredzes apmaiņas vizīte. Es ar apbrīnu raugos uz latviešiem Zviedrijā, kā viņi ir spējuši nest cauri gadu desmitiem savu latvietību un nodot to tālāk bērniem. Šī misija turpinās arī tagad ar tādu pašu jaudu, par ko pārliecinājos Stokholmas sestdienas skoliņā un tiekoties ar ZLA pārstāvjiem. Diskusijā no ZLA puses izskanēja lūgums ELA vadībai uzlabot atgriezenisko saiti ar biedru organizācijām. Novērtēju, ka kolēģas lika priekšā konkrētus risinājumus un, ka sarunas bija konstruktīvas. Skaidroju arī ELA budžeta situāciju un izteicu pateicību par ZLA devumu tā veidošanā. Salīdzinot ar citām biedru organizācijām, ZLA ikgadējā biedra maksa ir viena no augstākajām. Vienojāmies, ka nākamā gada biedru pilnsapulcē martā Bērzainē diskutēs ar visiem ELA biedriem par šiem svarīgajiem jautājumiem."

UNESCO kultūras ministru forumā Parīzē

UNESCO Ģenerālās konferences 40. sesijas laikā notika 3. Kultūras ministru forums. Tajā piedalījās 120 kultūras ministri no visas pasaules, tai skaitā arī Latvijas Republikas kultūras ministrs Nauris Puntulis, lai diskutētu par kultūras lomu ilgtspējīgas attīstības sekmēšanā. Kultūras foruma dalībnieki vienojās, ka kultūra ir iekļaujošu un pielāgoties spējīgu sabiedrību veidošanas pamatā. Ministri dalījās savu valstu pieredzē par radošo industriju potenciāla attīstīšanu, nodarbinātību kultūrā, kultūras izglītības nozīmi un kultūras mantojuma un pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu pilsētās un reģionos, it īpaši sociāli mazaizsargātām grupām un diasporām.

Latvijas Republikas kultūras ministrs Nauris Puntulis piedalījās forumā, uzstājoties tematiskajā panelī par kultūru lomu izglītībā. Puntulis uzsvēra, ka katras nacionālas valsts ilgtspēju nosaka tas, cik sekmīgi tā spējusi kultūru integrēt izglītībā, lai attīstītu kultūras izpratni un prasmes bērnos. Ministrs mudināja valstis no

SPILGTS CITĀTS

Finanču sistēma kā šūpoles

Inna Šteinbuka ir Latvijas Universitātes Biznesa vadības un ekonomikas fakultātes mācībspēks. *Latvijas Avīze* Šteinbuku iztaujāja par banku uzraudzību, ekonomikas jautājumiem, kā arī par mūsu finanču sistēmu, kredītiem un vai iespējams atjaunot Latvijas Bankas reputāciju? Mūsu lasītāju ieskatam daži fragmenti no intervijas.

Vitāli nepieciešams atjaunot uzticēšanos Latvijas Bankai. Diemžēl reputācija

pēdējo gadu laikā ir apdraudēta – to viegli pazaudēt, bet grūti atgūt. Tās atjaunošanai vajadzīgs cilvēks gan ar paša nevainojamu reputāciju, gan ar diplomāta spējām. Reputācija ir morāla, nevis juridiska kategorija, tā vai nu ir vai arī nav. Latvijas Bankas prezidenta skalā aizturēšana un sekojošās negācijas presē mazināja viņa iespēju saglabāt savu stāju sabiedrības acīs. Ja cilvēks ieņem tik augstu amatu, viņam jādomā ne tikai par savas nevainības pierādīšanu, bet arī par savu valsti. Nedrīkst pieļaut situāciju, ka personālijas dēļ cieš valsts. (...)

Mūsu finanču sistēma ir kā šūpoles. Pirms krīzes iešūpojāmie vienā galējībā ar nenormāli lētiem kredītiem, kad komercbankas konkurēja savā starpā par katru klientu – toreiz asinsspiediens ekonomikā bija augsts, sākās pārkaršana, kas beidzās ar krīzi. Tagad esam iešūpojušies pretējā galējībā – bankas kredītus dod negribīgi, ja ir saskatāmi kaut vai nenozīmīgi riski, un baidās no savas ēnas. Bez reputācijas atjaunošanas būs grūti mainīt šo situāciju.

Nevienlīdzības mazināšana ir esošo budžeta līdzekļu pārdale caur nodokļu sistēmu un pabalstiem. Zināma iedzīvotāju ienākuma nodokļa progresivitāte ir jau ieviesta. Ari nākamgad atbilstoši budžeta projektam paaugstinās diferencēto neapliekamo minimumu. Diemžēl tas tikai daļēji uzlabo situāciju un nevienlīdzības mazināšana joprojām būs prioritāte. (...)

Ja tev ir gripa, vari bezgalīgi dzert zāles pret paaugstinātu temperatūru, bet tās jau slimību neizārstē. Investīcijas, inovācijas un izglītība ir produktivitātes pieauguma priekšnoteikumi, kas ir vitāli nepieciešami Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai.

"STEM" (zinātne, tehnoloģija, inženierzinātne un matemātika) izglītības prioritizācijas virzities uz "STEAM" (zinātne, tehnoloģija, inženierzinātne, māksla un matemātika) izglītības koncepta ieviešanu, uzsverot, ka bez mākslas un kultūras klātbūtnes nebūs iespējams nodrošināt, ka tehnoloģiskais progress patiesi kalpos cilvēces labā.

Eksprezidentes rotu kolekcija "Rotājies, Latvija!"

Bijusī Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga par godu Latvijas 101. dzimšanas dienai izveidojusi vērtīgu rotu kolekciju "Rotājies, Latvija!", kas veidota sadarbībā ar juvelierizstrādājumu tirgotāju Grenardi. Rotu kolekcijas "Rotājies, Latvija!" atklāšanā Viķe-Freiberga atzīmēja, ka kolekcijas tapšanā piedalījies no paša sākuma un tas viņai bijis interesants piedzīvojums, jo šis ir īpašs vērtējums Latvijas dzimšanas dienai.

"Mēs esam dažādos veidos atzīmējuši Latvijas dzimšanas dienu. Mēs esam centušies dažādos veidos savas zemes vārdu darīt atpazīstamāku un pasaulei sadzirda-

mu, līdz ar to doma par rotu kolekciju saules temā šķita interesanta. Un ne jau tāpēc, ka saules tema dzīves laikā man būtu tuva, bet tāpēc, ka tas ir būtisks simbols latviešiem," sacīja Viķe-Freiberga. Viņa piebilda, ka tagad, kad svinam Latvijas 101. dzimšanas dienu, latvieši var domāt ne tikai, kā rotāt zemi, bet arī, kā rotāt paši sevi. Plašākai sabiedrībai kolekcija, kas vienlaicīgi iezīmē ar juvelierizstrādājumu uzņēmuma Grenardi 20. dzimšanas dienu, tika prezentēta 20. novembrī, tirdzniecības centrā "Spice".

"Esam īpaši pagodināti, jo šī kolekcija tapusi sadarbībā ar vienu no nozīmīgākajiem modernās Latvijas simboliem – Vairu Viķi-Freibergu, politiķi, zinātnieci un sievieti, kuŗa izprot latviešu dzīvesziņu," uzskata Grenardi valdes locekle un kolekcijas dizainere. Alina Sprīņģe, "Jau no kolekcijas tapšanas pirmsākumiem tas ir kopdarbs, kuŗā Viķes-Freibergas kundze aktīvi iesaistījās un līdzdarbojās."

Expo 2020 Dubajā piedalīsies jaunuzņēmums no Latvijas

Latvijas jaunuzņēmums *CheeksUp*, kas radījis runas terapijas instrumentu bērniem, ir starp tiem 120 inovatoriem un jaunuzņēmumiem no 65 valstīm, kas novembra beigās pulcēsies *Expo 2020* Dubajas pasaules inovatoru samitā Apvienotajos Arabu Emirātos.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Latvijas jaunuzņēmums *CheeksUp* ir inovatīva, uz spēles elementiem balstīta terapijas metode bērniem ar runas traucējumiem. Terapijas spēle apvieno 3D atpazīšanu reālajā laikā, kas palīdz bērniem mācīties runas laikā pareizi izmantot mēli un lūpas, apvienojot mācīšanos ar interaktīviem spēles elementiem.

Izraugās svētku egles

Ziemsvētki vairs nav aiz kalniem, un šī īpašā notikuma gaidās Rīgas domes priekšsēdis Oļegs Burovs devās uz *Rīgas mežu* Tīreļu mežniecību, kur tika izraudzītas trīs galvenās egles, kas rotās galvaspilsētu. Kopā ar Burovu uz mežu pēc eglēm devās arī viņa vietniece Anna Vladova, SIA *Rīgas meži* pārstāvji, žurnālisti, kā arī Pārdaugavas Mūzikas un mākslas skolas kori *Sono* un Rīgas pamatskolas "Rīdzē" skolēni.

Svētku laikā egles priedēs apmeklētājus Doma laukumā, 11. novembra krastmalā pie Akmens tilta un Rātslaukumā. Plānots, ka egli Doma laukumā svinīgi iedegs pirmās Adventes dienā, 1. decembrī, bet Rātslaukuma egli – 5. decembrī.

Piemin Zolitūdes traģēdiju

Klusi un ne tā kā citus gadus 21. novembrī, pieminēja Zolitūdes traģēdijā bojāgājušos. Protestējot pret traģēdijas krimināllietas ilgo iztiesāšanu, biedrība "Zolitūde 21.11." šogad nerikojā piemiņas pasākumus, tikai pulcējās traģēdijas vietā. Traģēdijas vietā valdīja klusums – cilvēki bija sanākuši, bet runas neizskanēja, dega sveces, un sanākušo rokās bija bojāgājušo portreti.

Biedrības "Zolitūde 21.11." dalībnieki pulcējās pirms sešiem gadiem notikušās Zolitūdes traģēdijas vietā, pauzot neapmierinātību par ilgo traģēdijas krimināllietas iztiesāšanu // Foto: LETA

Teicienam, ka laiks dziedē visas brūces, traģēdijas upuru tuvinieki nepiekrīt. Kopš pār cilvēku galvām sagruva lielveikals *Maxima*, pagājuši seši gadi, taču neviens atbildīgais vēl nav notiesāts.

Roņu peldējums Latvijai

Dažādās Eiropas valstīs viņus sauc dažādi – par roņiem, ūdriem, valzirgiem. Šie cilvēki neapvainojas, ka tiek dēvēti dzīvnieku vārdos, jo tam ir vienojošs pamats –

prieks peldēt un norūdīties aukstā ūdenī. 18. novembrī Rīgā, Lucavsalas plūdmalē, desmitiem ziemas peldēšanas entuziastu pulcējās, lai ar savu kopīgi ūdenī pavadīto 1 stundu un 41 minūti (simboliska 101 minūte) atzīmētu Latvijas gadadienu.

Te visi ir draugi, šeit necinās par sportiskajiem rezultātiem, bet par veselību un patīkamu laika pavadīšanu līdzīgi domājošu cilvēku vidū.

Latviešu "Sudmalīņas" sagādā ovācijas un uzvaru vācu dejotājiem

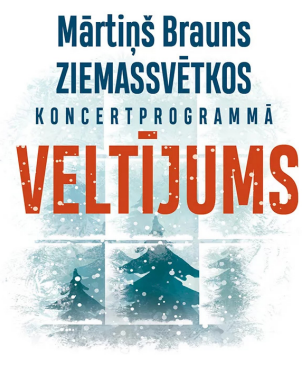
Sajūsmināti par populārās latviešu tautas dejas "Sudmalīņas" soļiem, tos izlēma apgūt arī kāda Vācijas jauniešu tautas deju grupa. Iemācījās un... ieguva pirmo vietu tautas deju konkursā!

Deju pamanījuši citas vācu deju kopas izpildījumā, kuņiem to savukārt ieteikusi Vācijā dzīvojoša latvieti. "Tas bija liels izaicinājums! Ļoti grūti – neierasti soļi, ātrs temps. Mēģinājām citīgi vairākus mēnešus un, kā redzams, ieguldītais darbs atmaksājās!" priecīgs ir konkursa uzvarētājs, Zībenbirgenas sakšu Heilbronns jauniešu deju grupas vadītājs Patriks Velthers. Tautas deju konkurss notika Vācijas pilsētā Vilē, un tas ir īpašs, jo to rīkoja apvienība "Zībenbirgenas sakšu jaunieši Vācijā". Tā ir biedrība, kas saglabā un nodod tālāk Zībenbirgenas sakšu tradīcijas, iepazīstina ar tām jaunāko paaudzi un rūpējas par kultūras mantojumu. Tautas deju sacensības notika jau 27. reizi, šoreiz tajās piedalījās aptuveni 300 dejotāju.

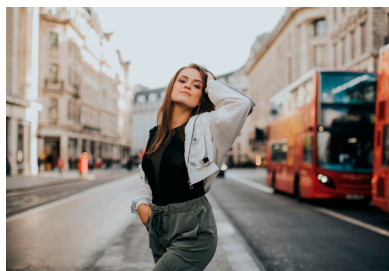
Mārtiņam Braunam Ziemsvētku programma

Komponists Mārtiņš Brauns kopā ar vokālo grupu *Insomnia* ir sagatavojis īpašu Ziemsvētku programmu un dosies kopīgā svētku laika turnejā, piedāvājot koncertus 13 vietās Latvijā. Programmas vadmotīvs ir Mārtiņa Brauna dziesma "Veltījums" no kinofilmas "Ziemassvētku jampadracis", ko jaunā versijā dzied grupa *Insomnia*.

Ziemsvētku laika koncertprogrammā tā skanēs jaunā aranžējumā, līdztekus maz dzirdētām un pat nedzirdētām Mārtiņa Brauna dziesmām. Pats komponists saka: "Pa šiem gadiem ir daudz kas sakrājies, un vai tad tikai tradicionālās Ziemsvētku dziesmas var radīt svētku sajūtu un aicināt uz pārdomām?"

Latviešu dziedātājam jauns singls

Sadarbībā ar vairākiem mūzikas nozares profesionāļiem, Lielbritānijā dzīvojošā latviešu dziedātāja Agnese (Agnese Stengrevica) laidusi klajā jaunu singlu *Young*.

Latvijas filmas piedalās Tallinas kinofestivālā

Ar Ginta Zilbaloža animācijas filmas "Projām / Away" seansu 22. novembrī sākās Baltijas filmu konkurss Tallinas kinofestivālā "Melnās naktis / Black Nights / PÖFF – Ziemeļeiropas vienīgajā A klases festivālā, kas norisinās no 15. novembra līdz 1. decembrim, paziņojumā medijiem informēja Nacionālā kino centra pārstāvji. Baltijas konkurss atlasītas vēl trīs Latvijas filmas un trīs kopražojumi, bet kinoindustrijas programmā *Baltic Event / Works In Progress*, kas risināsies festivāla otrajā nedēļā, iekļauti trīs Latvijas topošo filmu projekti.

Dokumentālista filma "Valkātājs"

Cilvēku masveida aizbraukšana no Latvijas, kas arvien turpinās, mūsu valsti ved pretī ļoti biedējošai nākotnei – par to ir pārliecināts režisors Ivars Zviedris, kurš šo problēmu turpina aktualizēt savā jaunākajā filmā "Valkātājs". 1. decembrī kinoteātrī *Splendid Palace* pirmizrādi piedzīvos dokumentālā filma, kas vēsta par dzīvi Latvijas pierobežā un kādas jaunas, savdabīgas profesijas piekopējiem, kas iedēvēti par "valkātājiem". Proti, tie ir cilvēki, kas palīdz nelegālajiem imigrantiem šķērsot robežu, lai iekļūtu Eiropas Savienībā.

Ceļu pie lasītājiem sāk grāmata "Latvijas sporta lepnums 100"

Brīnišķīgu dāvanu Latvijas 101. dzimšanas dienā sarūpējis Latvi-

jas Sporta muzejs – ar Izglītības un zinātnes ministrijas finansiālu atbalstu ir sagatavota un ceļu pie lasītājiem sākusi izcilās grāmatas "Latvijas sporta lepnums 100" elektroniskā versija.

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

LIELBRITANIJA.

Latvijas vēstniecība Lielbritānijā aicina vietējos latviešus uz tikšanos ar Latvijas Valsts prezidentu Egilu Levitu un Andru Levites kundzi. Tikšanās gaidāma ceturtdien, **5. decembrī**, plkst. 19:15, informē vēstniecībā. Pasākuma programmā paredzēta Valsts prezidenta uzruna, diskusija un arī koncerts ar tautas deju kopu un koŗa piedalīšanos. Norises vieta: *Rudolf Steiner House, 35 Park Road, Londona, NW1 6XT*.

Ņemot vērā ierobežoto vietu skaitu, daļībai pasākumā nepieciešama iepriekšēja reģistrācija, ko iespējams veikt šeit. Ierodoties būs nepieciešams uzrādīt personu apliecinošu dokumentu ar fotogrāfiju.

FRANCIJA.

23. novembrī Latvijas vēstniecībā Parīzē sirsnīgā gaisotnē notika koklēšanas un rotaļu pēcpusdiena bērniem kopā ar skolotāju Aigu Ožehovsku no Luksemburgas. Aiga Ožehovska ievēda sanākušos bērnus koklēšanas un latviešu rotaļu pasaulē. Bērni iemācījās spēlēt vairākas dziesmas un gāja rotaļās. Pēc koklēšanas meistarklases bērniem bija iespēja parādīt vecākiem, ko viņi ir iemācījušies nelielā koncertā. Arī no Luksemburgas atbraukušie koklētāji rādīja savas kokles spēles prasmes un iepriecināja publiku. Visi kopā gāja rotaļās un sarīkojuma noslēgumā baudīja launagu. Viena no jaunajām koklētājām teica, ka vēlētos biežāk mūzicēt kopā ar citiem. Parīzes latviešu bērnu folkloras kopa "Guntiņas" piedalīsies Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos 2020. gadā kopā ar Luksemburgas folkloras kopu. Pēc koncerta Eiropas Latviešu apvienības kultūras nozares vadītāja Lelde Vikmane pasniedza Aigai Ožehovskai Pasaulē brīvo latviešu apvienības Kultūras fonda (PBLA KF) Atzinības rakstu Kustībai "Vakareiropas koklētāji" par ieguldījumu Latvijas mūzikas tradīciju izkopšanā ārvalstīs vairākas paaudzes un par jauno albumu "Simtiem zvaigžņu debesīs".

DĀNIJA.

16. novembrī Holstedā krāšņi tika godināta Latvijas Republikas 101. proklamēšanas diena. Latviešu-dāņu biedrības rīkotajā pasākumā viesus priecēja kora "Rietumvējš" dziesmas, tautas deju priekšnesums no pašiem mazākajiem sarīkojuma dalībniekiem, kā arī īpašs mūzikāls sveiciens no grupas *Credo*. Klātesošos uzrunāja vēstniece Alda Vanaga un biedrības vadītājs Raivis Orba. Svinības apmeklēja vairāk kā 200 viesu, tai skaitā daudz ģimeņu ar bērniem. Pasākuma turpinājumā apmeklētājiem bija iespēja piedalīties kopīgās aktivitātēs, vienā no tām bija jāatrod savi novadnieki un kopā jānodzied novadam raksturīga dziesma. Pasākuma organizētāji bija parūpējušies arī par loteriju, kuŗā varēja laimēt vērtīgas balvas,

GRIEKIJA.

20. novembrī, par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 101. gadadienai, vēstniecība Atēnās rīkoja svinīgo svētku koncertu un pieņemšanu Atēnu Konservātorijā ar daudzkārt Latvijā godalgotās pianistes Agneses Ēgliņas, soprāna Ingas Šļubovskas-Kancēvičas un grieķu flautistes Natālijas Gerakis uzstāšanos. Svētku pasākumu, uz kuŗu bija ieradušies kupls skaits viesu, ar runu atklāja Latvijas vēstnieks Grieķijā Māris Klišāns. Viņš informēja klātesošos par 18. novembra nozīmi Latvijai un tās tautai, kā arī atgādināja, ka šogad svinējam *Baltijas ceļu* 30. gadadienu, kad 1989. gada augustā Igaunijas, Latvijas un Lietuvas ļaudis sadēvēs rokās, veidojot 600 kilometru garu cilvēku ķēdi "Baltijas ceļu".

Grāmata par porcelāna darbnīcu Baltars

Izdevniecība "Neputns" izdod grāmatu par porcelāna darbnīcu *Baltars* (1924–1931), kuŗu sastādījusi mākslas zinātniece Dace Ļaviņa. Porcelāna ražošanas un popularizēšanas sabiedrība *Baltars* pie Latvijas mākslas debesīm parādījās negaidīti, kā žilbinoša komēta, kas pēc mērķtiecīga lidojuma sadeg izplatījumā, atmiņai atstājot aiz sevis mirdzošas trajektorijas ceļu. Vācot šos "zvaigžņu putekļus" – Sutas, Beļcovas un Vidberga mākslas porcelāna izstrādājumus un vēsturiskās liecības ilgākā laika posmā ir izdevies izveidot pilnīgāku priekšstatu par darbnīcas radošo mantojumu, sacīja grāmatas sastādītāja Dace Ļaviņa. Grāmatas dizainu izstrādājis mākslinieks Armands Zelčs.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Pašreizējās politiskās krīzes epicentrā atrodas ilggadējais Izraēlas premjērministrs Benjamins Netanjahu, kuŗš ne par ko negrib šķirties no valdības vadītāja amata, kaut gan viņš apsūdzēts kriminālos pārkāpumos, tostarp kukuļošanā. Un klāt vēl nāk, var teikt, "sasodītais" apstākļi, ka abu lielāko partiju – nacionāli konservatīvās *Likud* (Netanjahu partijas) un centriskās, pamatā laicīgās "zili baltās" apvienības samērs ir un paliek gandrīz vienāds, nevienai neļaujot gūt būtisku pārsvaru.

Lai saprastu turpmāko, atgādināšu, ka Izraēlas parlamentā ir 120 deputāti, un valsts prezidents var uzticēt valdības veidošanu tikai tam, kuŗš balstās uz koalīciju ar 61 deputātu.

Vārdu sakot, šī gada 4. aprīlī notika vēlēšanas, kuŗās Netan-

jahu partija *Likud* ieguva 31 mandātu, kamēr "zili baltie", ko vada bijušais armijas ģenerālstāba priekšnieks Benijs Gancs, – 30. Taču Netanjahu "bloks" – viņa partija ar galēji labējiem un divām "religiskajām" partijām – aptvēra tikai 55 mandātus. Notika sīva kaulēšanās, un bijušais ārlietu un aizsardzības ministrs Avigdors Libermans, kuŗa partijai bija 6 mandāti, atteicās pievienoties Netanjahu "blokam", jo, kaut būdams izteikti labējs, viņš necieta fanātiskas un ngausīgās "religiskas" partijas. Netanjahu, redzot, ka izredžu sastādīt valdību viņam nav, panāca, ka parlaments nobalsoja par pašlikvidēšanos un jānotiek jaunām vēlēšanām – 17. septembrī. Milzu tēriņi, atkal savstarpēji pārmetumi un jezga.

Un kas nu iznāca? "Zili baltie" ieguva 33 mandātus, *Likud* – 32. Bet Netanjahu "bloka" rīcībā atkal bija tikai 55 mandāti. Ja Libermans liktu klāt savus šoreiz 8 mandātus... Bet viņš to pašu iemeslu dēļ atteicās. Prezidents Reuven Rivlins likumā noteiktos termiņos ļāva gan Netanjahu, gan Gancam tomēr mēģināt iegūt 61 balsi, taču abiem tas neizdevās Gancs ierosināja vienoties par nacionālās vienības valdību – "zili baltie" un *Likud* kopā, bet Netanjahu katrā ziņā gribēja iesaistīt tajā "religiskos", kas Gancam nebija pa prātam.

Tātad neatliek nekā cits kā rīkot trešās vēlēšanas nepilna gada laikā – 2020. gada 3. martā. Nebijis gadījums Izraēlas 71 gada pastāvēšanas laikā!

Un prezidents Rivlins ķeras pie

Politiskā krīze Izraēlā VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

juridiska "salmiņa", ko paredz likums: 21 dienas laikā jebkuŗš no 120 deputātiem var uzņemt valdības sastādīšanu, ja spēš sadabūt 61 balsi.

Tikmēr pāri politikai stāvošais valdības juridiskais padomnieks Avihajs Mandelblits, kuŗa statuss atbilst ģenerālprokurora amatam, pēc skrupulozas "izklausīšanās" (*hearing*) paziņoja, ka premjērministrs Netanjahu apsūdzēts kriminālos pārkāpumos, tostarp kukuļošanā, pēc trīs "lietu" izskatīšanas. Un viņam būs jāstājas tiesas priekšā.

Saprotams, ka tā vēlēšanu masa, kas balsoja pret *Likudu*, kā arī neatkarīgie mediji, pamatoti prasa, lai Netanjahu tūlīt atkāpjas no amata, jo cilvēkam, kas apsūdzēts kriminālos pārkāpumos, nevar uzticēt valdības vadīšanu.

Benjamins Netanjahu ne tikai kategoriski atteicās atkāpties no amata, bet lielās dusmās apsūdzēja Mandelblitu, izmeklētājus, policiju, neatkarīgos medijus "apvērsumā" un atkātoja, ka savu vainu neatzīst. Kad dusmu lēkme pārgāja, Netanjahu mainīja toni un pēkšņi teica, ka respektēšot tiesas spriedumu (kad vēl sāksies prāva...).

Jāatzīst, ka Netanjahu elektorāts joprojām nelokāmi stāv un krit par *Likud*. Aptaujā, kas rīkota tūlīt pēc Mandelblita paziņojuma, izrādījās ka šī partija arī trešajās vēlēšanās saņemtu 33 mandātus. Un ja "zili baltie" iegūtu ap 30, atklāt būtu strupceļš.

Vēl tas "izmisīgais" 21 dienas termiņš nav beidzies. Vai būs pārsteigumi? Tikmēr krīze turpinās.

SALLIJA
BENFELDE

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) 14. novembrī atļāva sākt parakstu vākšanu par balsošanu 13. Saeimas atlaišanai. Iemesls – mediķiem nākamā gada budžetā nav paredzēti vajadzīgie 120 miljoni eiro, bet aptuveni uz pusi mazāk, tādēļ algas nevarēs celt tajā apmērā, kuŗu paredz likums. Citiem vārdiem sakot, krīze veselības aprūpē ir sasniegusi milzu apmērus.

Pēdējo sešu gadu laikā ārstu skaits samazinājies par apmēram 6%. Pagājušajā gadā Latvijā bija 6568 ārsti, kas ir par 132 ārstiem mazāk nekā gadu iepriekš. Kopumā Latvijas slimnīcās un neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā (NMPD) trūkst vairāk nekā 1000 ārstu, māsu un citu veselības aprūpes profesionāļu. Tajā pašā laikā katru gadu augstskolas pabeidz vairāk ārstu, nekā ir vietu rezidentūrā, turklāt rezidentu algas ir mazas. Gan ārstu, gan medmāsu, gan arī rezidentu algas ir mazākās Baltijas valstīs – Igaunijā un Lietuvā tās ir manāmi lielākas.

Gan jāpiebilst, ka naudas trūkums nav vienīgā problēma, nepārskatāms finansējuma izlietojums un pacientu plūsmas plānošanas kļūdas vērojamas visā sistēmā, brīžiem rodas iespāids, ka to, kā pacienti nonāk pie speciālistiem, plāno cilvēki, kuŗiem ar reālo dzīvi nav nekādas saskares.

Parakstīties par šo iniciatīvu vēlētajiem varēs 12 mēnešus elektroniski portālā www.latvija.lv vai apliecinot parakstu pie zvērināta notāra, dzīvesvietas deklarēšanas vietā pašvaldībā, bāriņtiesā, kuŗa veic notariālas darbības, vai novadā pie pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītāja. Parakstu vāk-

šana sākās piektdien, 15. novembrī, un ilgs līdz 2020. gada 14. novembrim. Kā zināms, Latvijas Republikas Satversme paredz, ka ne mazāk kā vienai desmitajai daļai vēlēšanu ir tiesības ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas atsaukšanu. Lai izmantotu šīs tiesības, CVK jāpieregistrē iniciatīvas grupa, kuŗai 12 mēnešu laikā jāsavāc un jāiesniedz CVK ne mazāk kā vienas desmitās daļas (154 865) vēlēšanu paraksti. Ja vajadzīgais parakstu daudzums tiks savākts, tad notiks tautas nobalsošana, un nobalsošanā par atlaišanu ir jānobalso vairākumam, turklāt ne mazāk par divām trešdaļām no to vēlēšanu skaita, kas nobalsoja 13 Saeimas vēlēšanās – tātad divām trešdaļām no 844 925.

Jāpiebilst, ka atbilstoši Satversmei tiesību atsaukt Saeimu vēlētajiem nevar izmantot gadu pēc Saeimas sanāksšanas, gadu pirms Saeimas pilnvaru beigām, Valsts prezidenta pilnvaru pēdējo sešu mēnešu laikā, kā arī agrāk par sešiem mēnešiem pēc iepriekšējās tautas nobalsošanas par Saeimas atsaukšanu. Tātad šobrīd Satversme tiek ievērota un parakstu vākšana, lai ierosinātu 13. Saeimas atlaišanu, ir likumīga.

Iniciatīvu par parakstu vākšanu reģistrēja gan biedrība "Varu Latvijas tautai", gan Centra partija, par to vēl domā arī mediķu arodbiedrība. Jāteic, ka parakstu vākšanas ierosinātāji ir cilvēki, kuŗu līdzšinējā darbošanās politikā tiek vērtēta ar aizdomām un kuŗu reputācija nav īpaši augsta. Tiesa gan, daudzi vēlētajiem teic, ka viņiem vienlīga, kas ir tie cilvēki, kuŗi ierosināja parakstu vākšanu, jo notiekošais veselības aprūpē un Saeimas tukšie solījumi vairs

nav izturami. Līdz brīdim, kad tiek rakstīts šis komentārs, savākti jau aptuveni četrdesmit tūkstoši paraksti.

Vēl pirms budžeta pieņemšanas, 7. novembrī, pie Saeimas notika liels mediķu pikets, kuŗā piedalījās vismaz 1000 cilvēku, šajā dienā notika arī daļējs streiks – tika sniegta tikai neatliekamā medicīniskā palīdzība, bet plānotās operācijas un izmeklējumi nenotika, nestrādāja gandrīz visas ģimenes ārstu prakses. Mediķi sola savus protestus turpināt.

Tad kas īsti notiek?

Nākamā gada budžets ir pieņemts, bet jautājums par to, vai iespējams atrast nepieciešamo finansējumu mediķu algām paliek. Par spīti opozīcijas partiju apgalvojumiem, ka naudu var atrast, manuprāt tas nav tik vienkārši, jo kādam kaut ko nāktos atņemt. Tiesa gan, vismaz kaut ko deputāti varētu izdarīt, apliecinot savu labo gribu. Proti, deputāti var atteikties no partiju finansēšanas palielinājuma šīs Saeimas laikā. Tas neatrisinās veselības aprūpes finansējuma jautājumu, bet vismaz apliecinās, ka deputātiem šis jautājums tiešām rūp.

No vienas puses, varbūt var piekrist bijušā premjēra Māra Kučinska sacītajam, ka pirms vēlēšanām tika solītas neizpildāmas lietas jeb ar murgainiem solījumiem tika "nopirkta" vietas Saeimā. Vismaz kaut kas no solījumiem jāpilda, katra koalīcijas partija kaut ko grib, kaut mazu daļu no solītā, tādēļ budžets netika veidots, kā pamatu ņemot finansējuma palielināšanu ar likumu solītajā apjomā veselības aprūpē un izglītībā. No otras puses, algu palielinājums budžetā

ir paredzēts ne tikai mediķiem un skolotājiem, bet ekonomikas attīstība palēninās. Tā tas notiek visā Eiropā, un vainot tajā premjēru Krišjāni Kariņu ir muļķība, kam ar īstenību nav nekādas saistības. Kaut ko kādam atņemt ir visai apšaubāmi, jo nav tā, ka visas nozares ir visu prasīto saņēmušas un, piemēram, ceļu uzturēšana un atjaunošana ar paredzēto budžetu var izrādīties neizpildāms uzdevums. Vai budžeta veidošanu vajadzētu sākt no nulles, par pamatu ņemot finansējuma palielināšanu veselības aprūpē un izglītībā? Manuprāt, tas nav iespējams vairāku iemeslu dēļ – koalīcijas partijas tam nepiekrīt, jo tad zaudēs savus "mazos ieguvumus"; arī citās nozarēs strādājošie var sākt dumpoties, jo var zaudēt ilgi gaidīto algas pielikumu; var sanākt tā, ka gads atkal jāšāk ar "technisko budžetu" un tam jāprasa atļauja Eiropas Komisijai (EK). Atgādinājums par lielāko budžetu atjaunotās Latvijas vēsturē nav arguments, jo arī vajadzības ir daudz lielākas. Jau izskanējis priekšlikums palielināt budžeta deficītu, bet arī tas ir slikts risinājums, jo arī tam jāprasa EK atļauja, turklāt arī citas nozares, kuŗas nav saņēmušas prasīto, var uzstāt, ka budžeta deficīts jāpalielina arī viņu vajadzību dēļ.

Var teikt, ka "slimības uzliesmojums" veselības aprūpē ir veidojies trīsdesmit gadus, problēmas ir ne tikai ar algām, bet slima ir arī pati sistēma, kuŗā aplamību ir daudz un kuŗā nauda brīžiem pazūd kā melnā caurumā. Jebkuŗā gadījumā ar algu pielikumu vien problēmas netiks atrisinātas, bet ir skaidrs, ka bez to palielināšanas pāris gadus veselības

aprūpes sistēma var pilnībā sabrukt cilvēku trūkuma dēļ.

Kas notiks tālāk? Protams, savākt vajadzīgo parakstu skaitu ir iespējams, it sevišķi, ja talkā nāks opozīcijas partijas. Latvijas radio "Brīvajā mikrofonā" jau vairākas reizes ir izskanējis, ka, piemēram, ZZS pārstāvji jau braukā pa Latviju, aģitējot pret novadu reformu, jo var zaudēt lielu ietekmes daļu novados. Domāju, ka šim aģitbrigādēm labprāt pievienosies arī "Saskaņa", un opozīcija daudz laika un spēku veltīs, aicinot cilvēkus parakstīties par Saeimas atlaišanu. Sabiedrības nepmierinātībai ir pamats, ir tikai jāprot aizšķilt sērkočiņu un politiskais ugunsgrēks garantēts. Rezultātā ZZS var atkal uzkāpt varas augstumos, un "Saskaņa" var cerēt, ka sastrādātais Rīgā emociju karstumā piemirsīsies un izdosies atkal iegūt vairāk vēlēšanu.

Vai ārkārtas vēlēšanās ievēlētā Saeima pēkšņi spēš atrast naudu, kuŗas īsti nemaz nav? Vai tajā būs vairāk profesionālu un godīgu deputātu? Manuprāt, ir vērts atcerēties, ka Saeima ir mūsu sabiedrības šķērsgrīzums, tajā nevar nez no kurienes uzrasties tikai gudri, godīgi un patiesi politiķi. Tādēļ nav ticami, ka Saeimas ārkārtas vēlēšanas vienā rāvienā atrisinās gadiem ilgi krātās problēmas.

Jā, Saeimai ir jāmaina pēcvēlēšanu eiforijā pieņemtais likums par mediķu algu palielināšanu par 20 procentiem, jo tas ir absurds, ka Saeima nepilda likumu, ko pati pieņēmusi. Jā, veselības aprūpes sistēmā ir vajadzīgas reformas un reālajai dzīvei atbilstoša kārtība, bet šūpojot valsti, to nepanākt.

VALSTS ŠŪPOŠANA

GUNDEGA SAULĪTE

Par noturīgu neatkarības gadu tradīciju Latvijā kļuvis reizi gadā pārlūkot sasniegumus ik katrā mākslas nozarē. Šogad pavisam tuvu, tikai vienpadsmit dienu atstatumā notika divu kultūras dzīvē nozīmīgu notikumu kulminācija – latviešu kinomākslas skate *Lielais Kristaps* un teātra radošo spēku “sacensība” *Spēlmaņu nakts*. Abi sarīkojumi pulcēja savas nozares profesionāļus un bija vērtējami arī plašam interesentu lokam Latvijas Televīzijas 1. programmas pārraidē.

Lielā Kristapa balvas pasniegšana norisinājās kinoteātrī *Splendid Palace*, un apbalvojumi tika piešķirti 24 kategorijās. Pēdējos gados šis apbalvojums ieguvis Nacionālās kinobalvas statusu. Savukārt nedēļā pirms lielā noslēguma sarīkojuma skatītājiem un žūrijai, kuŗā bez Latvijas pārstāvjiem bija arī ārzemju kino-profesionāļi, bija iespēja noskatīties visu iepriekšējā kino gada ražu, apspriest un vērtēt to. Zīmīgi, ka pēc trīs gadu garumā vērienīgi un spoži istenotās Latvijas Kinocentra programmas “Latvijas filmas Latvijas Simtgadei” mūsu kino nozare ieguvusi pilnīgi jaunu elpu. Top jauni darbi, sevi piesaka apdāvināti jaunās paaudzes spēki, bet pats galvenais – uzplaukusi skatītāju interese par latviešu kino, vairākkārt pieaudzis filmu apmeklējumu skaits.

Šādos radoši spraigos apstākļos, protams, bija sakāpināta interese par žūrijas spriedumu, izvēloties darbus, kas ieguva *Lielā Kristapa* statuēti. Balvu par labāko spēlfilmu ieguva režisora Juŗa Kursieŗa “Oļegs”, bet visvairāk apbalvojumu – septiņus, tostarp arī skatītāju simpātiju balvu – saņēma spēlfilma par jaunieŗiem “Jelgava 94”, tās režisors Jānis Ābele titulēts par labāko režisoru.

ŗi gada filmu skate nepārprotami apliecināja jaunās paaudzes radošo spēku pieplūdumu visās kino profesijās, un tas ir ļoti nopietns arguments kinomākslas turpmākai attīstībai. Pieminēšanas vērts ir ne tikai fakts, ka balvu par debiju saņēma Emīls Alps, kuŗš, pats būdams koris, dokumentējis mūsu slavenā kuŗa “Kamer...” ikdienu; kā gan lai nejmūmo par animācijas filmu “Projām”, kas tapusi, tās autoram Gintam Zilbalodim esot gan scenāristam, gan režisoram, operātoram un tēlu zīmētājam! Skaisti, ka ar Lielo Kristapu novērtēts jaunā aktieŗa Jēkaba Reiņa tēlojums galvenajā lomā televīzijas daudzsēriju filmā “Sarkanais meŗš”.

Patiesi savilņojoŗš bija brīdis, kad skatītāju priekŗā stājās ŗi gada Mūŗa balvas laureāts pieredzējuŗais, kolēģu cienītais, aktieŗu un skatītāju milētais režisors **Varis Brasla**. Viņa ieguldījums latvieŗu kinomākslā ir 15 spēlfilmu un viena dokumentālā lente. Katrs kinocienītājs zina “Emīla nedarbus” un “Ziemassvētku jampadraci”. “Udensbumbu resnajam runcim” un “Vec-tēvu, kas bīstamāks par datoru”. Taču tā ir tikai viena režisora

talanta ŗķautne, kuŗā bezgala sirsnīgi un iejutīgi atklāta bērnu pasaule, viņiem izprotot dzīves visvienkārŗākās likumsakarības. Varis Brasla arī citās savās filmās skatītāju piesaista kā smalku attiecību un daudzveidīgu pārdzīvojauma nianŗu meistars. Latviskās dvēseles meklējumos viņŗ savulaik filmēja Jāņa Jaunsudrabiņa “Aiju”, bet ir arī vairākas filmas, kuŗās notikumos un varoņu savstarpējās attiecībās lieliski portretēts laikmets, tā pretrunas un problēmas. Reŗisoram pašam vēl arvien ļoti dārga ir filma “Terona galva”, televīzijā ik pa laikam rāda melodrāmu “Novēli man lidojumam nelabvēlīgu laiku” un “Parāds mīlestībā”. Un pat visai savdabīgā seriālā “Palīgā!” reŗisors kopā ar savu uzticamo lidzgaitnieku – scenāristu Alvi Lapiņu – iemūŗinājis ne tikai latvieŗu aktieŗu daudzskaitlīgu pleŗādi, bet arī veikli un asprātīgi apspēlējis pagājuŗā

Lielā Kristapa balvu par Mūŗa ieguldījumu saņēma kino un teātra reŗisors Varis Brasla // Foto: Gints Ivuŗkāns

Skatuves naglas laureāts Jānis Dreiblat savas gaitas vairāk nekā pusgadsimta garumā saistījis ar Liepājas teātri

gadsimta deviņdesmito gadu situāciju valstī. Bezdarbnieku kursori, naudas vērtības devalvācija, preču deficīts, sīki krāpnieki, bet viņu vidū – jaunieŗi ar skaidrām jūtām un īstu mīlestību.

Vara Braslas ieguldījumu latvieŗu kinomākslā vislabāk raksturo četrrēiz saņemtie *Lielie Kristapi* par filmām, tagad viņa rokās statuēti par Mūŗa ieguldījumu. Aizkustinājuma mirklis, kad zālē sēdoŗie pagodina, pieceļoties kājās. Reŗisoram kamols kaklā, un tad – pārdomāti pateicības vārdi. Un beigās – novēlējums jaunajai paaudzei turēt tīru un spodru latvieŗu valodu.

Teātra ļauŗu svētki katru gadu ir 23. novembrī – Eduarda Smilŗģa dzimšanas dienā, tad notiek *Spēlmaņu nakts*, kuŗā par labāko veikumu iepriekŗējā gada laikā izdala piemiņas veltes – *Skatuves naglas*. ŗajā vakarā parasti gaiss virmo no neziņas un gaidām, kuŗam no pretendentiem tiks žūrijas lemtā balva. Gaisā ir arī teatrālas ironijas un kopīga aizkustinājuma sajaukums. Katrā

ziņā gadu no gada varam pārliecināties, ka teātra sabiedrība arvien aizrautīgāk prot priecāties par kolēģu sasniegumiem, rūgtumu par neiegūto uzslavu noslēpjot dvēseles dziļumos. *Spēlmaņu nakts* sarīkojums daŗam vērotājam pie televizora, kuŗŗ neko daudz no pieminētajām izrādēm nebūs redzējis, var izkļūties kā viens vienīgs izkāpinātas sajūsmas izpaudums. Taču neaizmirsīsim – ŗi vakara varoņi ikdienā ir atdevuŗi tik daudz savā iekŗējā un arī fiziskā spēka, ka viņiem ir tiesības “iziet no lomām” un nebēdīgi apliecināt savu uzticību skatuves mākslai.

Balvu birums ŗoreiz nolija pārnacionālā teātra izrādi “Pūt, vējiņi!”. Tā saņēma gan skatītāju atzinības balvu, apbalvota scenografe Monika Pormale, kuŗai pieder iestudējuma daudznozīmīgā vizuālā ideja, gan reŗisors Elmārs Senkovs, gan Ortas lomas tēlotāja Lolita Cauka. Balvu kā labākais jaunais aktieris saņēma Jēkabs Reinis, viņam ŗobrīd tik tieŗām ir visistākā zvaigŗņu stunda, jo profesionāla atzinība gan

Skatuves naglu par aktieŗa mūŗu saņēma Valmieras teātra uzticamais bruņinieks Rihards Rudāks // Foto: Oksana Dŗadana

pirmajai lielajai kinolomai (seriālā “Sarkanais meŗš”), gan pirmajai lielajai lomai teātrī, kur spēlējis viņa tēvs Jānis Reinis un vēl ŗobrīd spoŗi strādā māte – Lāsma Kugrēna. Jauna varoņa piedzimšana katrā teātrī ir neatkārtojams brīdis, turklāt Ulde loma Raiņa lugā mums sola nopietnu, vīriŗķīgu un skatuviski pievilcīgu aktieri. Turpinājums Jēkaba paŗa rokās.

Piebīldīsim, ka ŗajā novembrī par Jēkabu Reini priecājāmieŗi arī kinofilmā “Dvēseļu putenis”, kur viņŗ atveido Miķelsona lomu.

Arī teātra sabiedrība *Spēlmaņu nakts* godināja savus izcilniekus, pieŗķīrot tiem balvas par Mūŗa ieguldījumu. ŗogad laureāti bija divi. **Jānis Dreiblat** un **Rihards Rudāks** – pirmais no Liepājas teātra, otrs – no Valmieras. Katrs savā vienīgajā teātrī nostrādājuŗi pāri par piecdesmit gadiem; kā viens, tā otrs nospēlējuŗi desmitiem lomu, atdevuŗi mākslai sviedros, pūles, spēkus, pretī saņēmot patiesu radoŗu gandarījumu, kolēģu un laikabiedru cieņu un mīlestību.

Jānis Dreiblat grūtajos deviņdesmitajos gados bijis arī Liepājas teātra direktors, nekad nav vairījies arī no sabiedriskā darba, savā pilsētā viņŗ ir populāra persona, jo lieliski pieprot koncertu un sarīkojumu vadīšanu. Pēc pirmā aicinājuma piedalās teātra iestudējumos, kaut oficiāli ir “pelnītā atpūta”.

Rihards Rudāks arvien ir bijis Valmieras teātra repertuārā vajadzīgs aktieris. Profesionālo rudiņumu gadu gaitā guvis no Oļģerta Krodera, Māras ŗimeles un Valentīna Maculēviŗa, vēl joprojām katrai jaunai lomai tuvojas reizē azartiski un ar bijību pret autoru un savu uzdevumu.

ŗi Mūŗa balvas laureātu godināšana visumā prieka un jautrības pilnajā vakara gaisotnē ienesa nopietnākus un dziļākus akcentus, jo abu laureātu skatuves gaitas un patiesais savilņojums, saņēmot aplausus un ziedus no darbabiedriem, ļāva aizdomāties par aktieŗa mūŗa vērtību, par “uzticības saldo nastu” un daŗkārt pavirŗās sarunās apsmaidīto patiesību: “dodot gūtais neatņemams”.

Mag.hist.
AGNIJA LESNIČENOKA

Diplomāts Kārlis Zariņš – nozīmīga personība tautiešiem svešumā

Kārļa Zariņa dzīves ainas, balstītas uz Kārļa Zariņa un viņa laikabiedru atmiņām

Viņš drīz vien un paliekami ieguva cilvēku simpātijas, savaldzināja ar savu patieso paširdību, optimismu un pašlūgumu visa labā uzvarai. Savā rīcībā vienmēr bija drosmīgs un izlēmīgs. Sakārtot un pārvarēt grūtos jautājumus viņam palīdzējusi intuitīva apstākļu sapratne, sava viedokļa skaidra apzināšanās, rīcības precizitāte, neatkāpīga aktivitāte. Tas ir Kārlis Zariņš – nozīmīga personība Latvijas vēsturē kā tautiešiem dzimtenē, tā tautiešiem ārpus Latvijas robežiem.

Kārlis Zariņš piedzima 1879. gada 4. decembrī Igaunijas pierobežā, Rūjienas Ipiķu pagasta Moisekiles Plāteru krogā veikalnieka ģimenē. Zariņa bērnība bijusi gaiša un bezrūpīga, taču liels dzīves trieciens nāca ap astoto dzīves gadu, pazaudējot māti, bet pēc gada – tēvu. Abiem ar vecāko brāli Jāni bija jāklūst patstāvīgiem un pieaugušiem. Pēc vecāku nāves Kārli pieņēmis krusttēvs, vēlāk – mātes brālis. Kārlim sākumā bija jāsamierinās vien ar pagasta pirmmācības un Rūjienas draudzes skolas izglītību, jo par ģimnaziju un universitāti nebija ko sapņot, kaut gan izglītības dziņa viņā bija liela. Vēl skolēns būdams, viņš centās paplašināt savu redzesloku – sāka mācīties valodas, pasūtīnāja krievu žurnālus, citīgi lasīja bibliotēkā pieejamo literatūru. Viņš bija progresīvs, tvikstoša spēka pilns un aktīvas darbības pārņemts jauneklis, kam bija liela griba dzīvot tikt uz priekšu. Ja nebūtu šīs neapslāpējamās tiekšanās izklūt no šaurajiem dzīves apstākļiem Ziemeļlatvijā, Zariņš droši vien ar gadiem kļūtu redzams lauku inteliģences pārstāvis, rakstītu pagasta tiesas protokolus, spēlētu teātri vai vadītu kādu lauku biedrību un ar saviem rakstiem neaizmirstu apmeklēt laikrakstu redakcijas.

Pēterpilī dzīvoja viņa bērnības igauņu draugs Jānis Vomms, kas būdams grāmatvedis, tur bija ieguvis drošu materiālo stāvokli. Tobrīd deviņpadsmitgadīgo Kārli viņš aicināja pie sevis, lai gan nevienam nebija skaidra priekšstata, ko, tur atbraucis, Kārlis varētu iesākt. Drīz vien uzsmaidīja veiksmē, un vietu viņš atrada kādā iecienītā Pēterpils biržas notāra kantorī, kur palika strādāt veselus 19 gadus. Darba apstākļi bija jauni un neparasti. Lai darbavietā justos stabili, Zariņš juta, ka Rūjienā iegūtā izglītība ir nepietiekama. Zariņš citīgi apmeklēja komerciālās izglītības kursus, klausījās progresīvu krievu profesoru lekciju ciklus, mācījās svešvalodas. Vēlāk iestājās un pabeidza Pēterburgas Tautas augstskolu. Dienās bija jāstrādā kantorī, tāpēc izglītībai palika tikai vakari un nakts stundas. Zariņš savās atmiņās rakstījis: "Katru vakaru skriešus devos uz kursiem. Tā kā negribēju kantorī palikt citiem pakal, gāju dažus ritus jau pulksten piecos darbos." Savas centības ievērots, jau pēc dažiem gadiem Zariņš kantorī

ieņēma augstākus amatus. Zariņa autoritāte auga. Cilvēku vidū Zariņš vienmēr bijis ļoti sabiedrīks, ar labu humora izjūti un dzīvespriecīgs, labi visur orientējās un iekļāvās dažādos sadzīves apstākļos.

Zariņam, vēl jaunam esot, svarīga bija arī latviešu un igauņu kultūra. 1899. gadā rudenī Zariņš uzmeklēja Jāzepa Vītola vadīto Pēterpils labdarības biedrības kori, kam mēģinājumi bija svētdienās. Igaunju sabiedrībā viņu ievēda Jānis Vomms. Abi jaunība draugi vienojās, ka vienu svētdienu klausīsies latvju, otru igauņu dievvārdus, sestdienas vakaros apmeklēs latviešu, bet svētdienās igauņu sarīkojumus. Zariņš tā iedraudzējies ar Pēterpils igauņiem, ka viņu biedrībā iesāka pat spēlēt teātri. Neizpalika arī idejiskās saites ar tautiešiem – latviešu studējošo jaunatni. Viņu vidū viņš kļuva par klusu studentu mecenātu un jaunatnes sabiedrisko centrienu atbalstītāju. Ja kādam jaunietim kādreiz pietrūka naudas – Zariņš pa klusām iespiedis sauja zelta desmitnieku. Par saviem draugiem Zariņš stāvējis kā mūris, ar tādu pašu uzticību viņam atbildējusi jaunatne.

Sabiedriski kulturālajā darbā Zariņš aizvadījis vairāk nekā 40 gadus savas dzīves, būdams gan sabiedrisku, gan labdarības biedrību priekšnieks, gan banku darbinieks. Tomēr visvairāk viņu ir saistījis idejiskais darbs plašākā mērogā. Zariņš ir atradies 1905. gada strāvojumu plūsmā, bet pēc savas būtības nav bijis ne fanātisks revolucionārs, ne iekarsis politisks cīnītājs, arī turpmākajā dzīvē ieturējis bezpartijisku pozīciju. Arī draugs nenosvērtiem kļūstajiem, kam padodas tikai skaļi vārdi un žesti, Zariņš nav bijis. Jaunais ipiķietis allaž palika mazrunīgs darbinieks, kas nekad un nekur nevienam neatgādināja par sevi un negaidīja atzinību – ko bija nodomājis, to izdarīja klusu viens pats. Vienlaikus Zariņš bija dedzīgs latviešu patriots. Vistuvāk

Kārlis Zariņš dienestā Londonā, 20. gs. 30. gadi // Foto: Latvijas Valsts arhīvs

Zariņam stāvēja tautas izglītības jautājums, jo pats no savas dzīves zināja, kāda vērtība ir cilvēka izglītībai. Pēc viņa pārliecības, izglītība nekad nevar būt lieka ne strādniekam, ne lauku arājam.

Savu nodomu īstenošanai Zariņš nezināja labāka ceļa kā veidot labu grāmatu un izvest to tautā. Kopā ar P. Priedulānu un T. Biezo tika likti kopā naudas uzkrājumi un nodibināts grāmatu apgāds "Imanta", kuŗa galvenais pārstāvis bija Zariņš. Pirmā izdotā grāmata bija Kārļa

Landera "Latvijas vēsture" 1909. gadā. Grāmatas autora savāktie materiāli un vēsturiskā pieeja krasi atšķīrās no Baltijas vācu vēsturnieku ieskatiem. Labi panākumi bija arī Pēterpils latviešu kalendāram. Lai gan darbībai bija labas perspektīvas, drīz vien izdevniecība tika likvidēta. Izdevniecība bija nolēmusi izdot Raiņa "Kluso grāmatu". Dzejniekam šis izdevēju nodoms šķita simpātisks, jo Pēterburgā cenzūras apstākļi bija daudz liberālāki nekā Rīgā, tāpēc varēja cerēt, ka viens otrs Rīgas cenzora svītrots dzejolis Pēterburgā varēs parādīties dienasgaismā. Taču iznākums bija negaidīts – grāmatas konfiscēja, pret izdevēju uzsāka stingru tiesas izmeklēšanu. Savās atmiņās Zariņš rakstījis: "Kādā agrā rīta stundā pie manis atskrēja tipografijas pārstāvis un ziņoja, ka "Klusā grāmata" konfiscēta. Tūlī arī pie manis ieradās prietavs (policijas vai tiesu darbinieks cariskajā Krievijā – A. Z.) un visādi tincināja, vai autors nedzīvo kaut kur tuvumā. Drīz arī prokurors iejaucās, kuŗš skaidri un gaiši teica, ka esmu vienīgais "Imanta" pilnais biedrs, kam par visu jāatbild. Nedēļu vēlāk saņēmu pavēsti ierasties pie izmeklēšanas tiesneša. Aizskrēju pie advokāta Pēteris Stučkas padomos. Mani uzklaušījis, viņš teica: "Pirmās briesmas ir gaŗām, jo prokurors jūs nav arestējis. Tagad viss atkarājas no izmeklēšanas tiesneša, viņš var

lietu izbeigt, bet var nodot arī tiesai!" Noteiktā dienā ierados pie izmeklēšanas tiesneša. Visādas domas skrēja caur galvu, kamēr tiesnesis šķirstīja manu aktu. Pacēlis galvu no papīriem, viņš vaicāja: "Kamdēļ jūs izdevāt grāmatu, kas grauj Krievijas valsts pamatus?" Atbildēju, ka tādi nodomi man nekad nav bijuši. Pierādījumam tiesnesis man lasīja priekšā krievu tulkojuma dzejoli "Tārpiņš" –

Neesi tārpiņš, kas lokas,

Kad tevi min.

Kad preti min –

To zina –

Kam labāk sokas.

Viņš pasniedza "Kluso grāmatu" kur šis dzejolis bija ar sarkanu zīmuli pastrīpots un teica, lai lasu oriģinālu. Atbildēju, ka es tai neko graujošu neatrodu. Tiesnesis iesaucās: "Tātad jūs solidarizēties ar autoru?" Es atbildēju: "Tiesneša kungs! Autors ir dzejnieks un pie tam liels dzejnieks, es turpretim esmu tikai reāls cilvēks, strādāju daudz: dienā pie notāra, vakaros studēju un mācos. Gribas arī man šai lielajā metropolē dzīvot kā latvietim, tamdēļ ar pāris draugiem nodibināju apgādu "Imanta" un izdevām šo grāmatu". Kādu brīdi tiesnesis pārdomāja, neko nevaicādams. Neatceros, ko viņš vēl man vaicāja, bet tiku brīvs".

Pirmā pasaules kara laikā Zariņš trīs gadus pēc kārtas bija iesaistījies latviešu bēgļu aprūpes darbā. Bēgļu aprūpē Zariņš iegrīma jau tad, kad nebija vēl nodibināta Latviešu bēgļu apgādāšanas centrālkomiteja. Kad 1915. gadā sāka ieplūst latviešu bēgļi, Zariņš bija Pēterpils labdarības biedrības priekšnieks. Steidzīgi tika nodibināta komiteja operatīvai palīdzībai. Tajā mobilizēja visu biedrības uzkrāto kapitālu, laida apkārt ziedojumu listes. Sākumā neko nevarēja paredzēt, un bēgļu vilnis auga augumā. Apgādājamo bēgļu skaits pārsniedzis 200 000 cilvēku. Darbojoties gan Pēterpils labdarības biedrībā, gan Latviešu bēgļu apgādāšanas centrālkomitejā, viņš nesamierinājās tikai ar materiālā pabalsta sniegšanu, bet organizēja arī tautas kultūras darbu, jo no Latvijas bija atbēguši daudzi kultūras darbinieki. Zariņš kopā ar A. Gulbi nodrošināja vajadzīgos apstākļus, lai Rīgas lielo teātru aktieri varētu spēlēt. Notika aktieru apvienošanās, kas pienācīgā spožumā uzturēja latviešu teātra labo slavu visus bēgļu gadus Pēterpilī. Liels ieguldījums tika sniegts arī skolās – tika sagādāti līdzekļi pirmmācību skolām. Zariņam izdevās panākt arī latviskas vidusskolas atvēršanu, un blakus tai pastāvēja bezmaksas internāts. Kurzemnieku un Rīgas bēgļu bērni varēja pabeigt iesākto vidusskolas izglītību. Tika ierīkotas arī kopmītnes fiziskā darba nespējniekiem, amatniekiem atvēra darbnīcas, kur pagatavoja pašu bēgļu vajadzībām domātus priekšmetus.

(Turpinājums sekos)

Divi Latvijas vēstnieki Kārlis Zariņš un Jūlijs Feldmanis sarokojas ar Helmāru un Austru Rudzišiem (apm. 1940/50. gadu mijā) // Foto: Laika arhīvs

LĀSMA
GAITNIECE

Nodibinājuma "Fonds Sibīrijas bērni" ekspedīcijas laikā 2019. gada augustā apmeklējām divas lielas Rietumsibīrijas pilsētas. Par redzēto un piedzīvoto Novosibirskā lasītājiem jau vēstījām, tāpēc šajā reizē uzmanības centrā būs vieta, kas tēlaini tiek dēvēta par vārtiem uz Sibīriju, par vienu no senākajiem un slavenākajiem izglītības un zinātnes centriem Krievijas Federācijā – Tomsku. Mūsdienās pilsētā pie Obas upes pietekas Tomā, atrodas deviņas augstākās izglītības iestādes. No vēstures materiāliem zināms, ka šeit skolojušies vairāki izcili latvieši – ārsts internists Jānis Miķelsons, gleznotājs Eduards Kalniņš, vācu valodas tulkotājs Ģirts Bļodnieks un citi. Kādus no viņiem uz Tomskas apgabalu atvedušas bēgļu gaitas Pirmā pasaules kara laikā, taču absolūti lielākajā daļā gadījumu tas bijis izsūtījums, kādēļ latvieši nokļuvuši šajā Rietumsibīrijas austrumu pilsētā vai tās apgabalā.

Tomskā nokļuvām otrās ekspedīcijas dienas pievakarē, mērojot ceļu ar mikroautobusu no Novosibirskas aptuveni četru stundu garumā. Tikko ieradusies viesnīcā *Сlobода*, kas atrodas Maksima Gorkija ielā, pavisam tuvu pilsētas centram, un nolikuši ceļasomas, jau steidzām uz Ļeņina prospektu – galveno ielu, kur sarunāta tikšanās ar Tomskas politisko represiju vēstures memoriālā muzeja "NKVD izmeklēšanas cietums" vadītāju Vasiliju Haneviču. Šoreiz pirmie iespaidi par pilsētu radās lielā steigā, turklāt tie nebija īpaši jauki. Piemēram, nezāles dōbju vietā M.Gorkija ielā, senie koka arhitektūras divstāvu nami ar plastmasas logiem, kas bojā ēku kopskatu, bedrainas ielas un vairākas padomju laikā tapušas mājas. Kaut muzejā ieradāmies ar nelielu nokavēšanos, mūs ļoti laipni sagaidīja ne tikai tā vadītājs, bet arī Tomskas Televīzijas grupa, ar kuŗu nākamās pāris dienas ceļojām kopā.

Mūzejs "NKVD izmeklēšanas cietums" atrodas tieši pretī Tomskas valdes namam – Ļeņina prospektā 44. Šī 1896. gadā celtā sarkano ķieģeļu divstāvu ēka piedzi-

Memoriālā muzeja "NKVD izmeklēšanas cietums" pagalmā kalpo kā piemiņas vieta visiem Tomskas apgabalā nometinātajiem un nomocītajiem // Foto: Lāsma Gaitniece

vojusi tik daudz dīvainu un traģisku, ka par tās vēsturi būtu iespējams uzrakstīt nevis vienu, bet vairākus romānus! V. Hanevičs, izvadājot pa muzeja telpām, paguva mūs iepazīstināt arī ar pašas ēkas vēsturi. Aptuveni 120 pastāvēšanas gados šis nams saimniekus un darbības virzienus mainījis pat pārāk bieži.

Divstāvu ķieģeļu ēka Tomskas centrā celta pēc arhitekta Viktora Habarova projekta ar mērķi tajā atvērt mācību iestādi pareizticīgās baznīcas pārstāvjiem (tai skaitā skolotājiem). Traģiski notikumi, kuŗu analīze nepakļaujas nekādai loģikai, te risinājušies jau krietnu laiku pirms 1917. gada revolūcijas. 1909. gadā divi baznīcas skolas audzēkņi nogalinājuši savu skolotāju, pareizticīgo garīdznieku un mācību iestādes direktoru. Savukārt pēc revolūcijas nams tika nodots NKVD rīcībā, tajā ierīkoja kameras, kur tika istenotas zvērbas pret daudziem nevainīgiem cilvēkiem. Vēl joprojām drausmīgi ir apzināties, ka viens no Lielā terora ideologiem, organizāto-

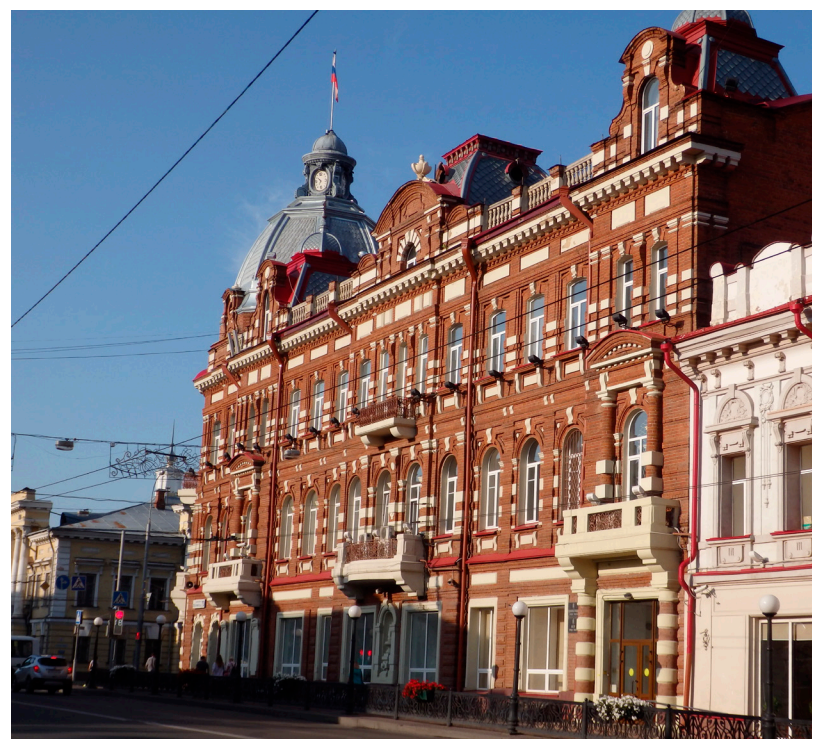
Akmens deportētajiem un bojā gājušajiem latviešiem Piemiņas skvērā // Foto: Lāsma Gaitniece

riem un istenotājiem Rietumsibīrijā ir latvietis Roberts Eiche, ar kuŗa ziņu represēja 34 827 cilvēkus. Ja kāds šajā briesmīgajā Tomskas namā tika ievests, viņš pazuda bez pēdām un uz visiem laikiem. Un ievesti te tika ļoti daudzi, tai skaitā arī baltieši...

Pagājušā gadsimta 40. gadu beigās nams tika remontēts un to sāka apdzīvot cilvēki: NKVD darbinieki un viņu bērni, Tomskas augstāko mācību iestāžu docētāji, vienīgās atļautās partijas darboņi, kā arī pavisam vienkārši ļaudis... Vairbūt tas nebūtu nekas pārsteidzošs, taču mūsu acis ieplētās no nepatīkama pārsteiguma, V. Hanevičam pieminot faktu, ka šai pašas sienās ticis iekārtots un darbojies arī pilsētas bērnu klubs!

Baismīgākais no Tomskas namiem – tā laikam varētu dēvēt šo divstāvu ķieģeļu ēku, tiklīdz uzzināta tās vēsture. Mūzejs savu darbību sācis 1989. gadā, un to vēl aizvien var uzskatīt par vienīgo šāda veida kultūras centru Krievijas Federācijā. Kāds no ekspedīcijas grupas ieminas par GULAGA mūzeju Maskavā, taču uzreiz atskan atbilde, ka šie abi nav salīdzināmi, jo galvaspilsētas "līdzinieks" vairāk gan esot veidots ar mērķi izrādīties, taču Tomskas mūzejs ir autentisks, tajā vēsturiskie notikumi atklāti pēc būtības un bez izskaistinājuma. V. Hane-

Sibīrijas dienasgrāmata. Tomskā – 1. daļa

Tomskas valdes nams (sarkano ķieģeļu ēka) atrodas galvenajā ielā jeb Ļeņina prospektā pretī memoriālā muzeja "NKVD izmeklēšanas cietums" muzejam // Foto: Lāsma Gaitniece

Tomskas politisko represiju vēstures memoriālā muzeja "NKVD izmeklēšanas cietums" ēka // Foto: Lāsma Gaitniece

viča stāstījumā, ko klausāties, apskatīdami telpas, izskan tik daudz šausmu un ciešanu, ka brīžam gribas aizspiest ausis un izskriet ārā. Secinājums ir viens – Lielā terora organizētājiem un izpildītājiem interesēja ļaudis, kuri savā dzīvē kaut ko bija sasnieguši, kuŗi bija personības. Jāatzīst gan, ka ne tikai viņi, taču šajos gados galvenokārt cieta tieši inteliģences pārstāvji.

Var tikai apbrīnot muzeja vadītāja entuziasmu, pat degsmi, ar kādu tiek veidotas jaunas ekspozīcijas, rakstīti projekti, vākti materiāli, uzklautas un dokumentētas liecinieku liecības. Daļa no tā visa brīvi pieejama muzeja "NKVD izmeklēšanas cietums" mājaslapā nkvd.tomsk.ru. Īsi pirms tikšanās ar V. Haneviču mūsu ekspedīcijas vadītāja Dzintra Geka noteica: "Viņš ir mūsu draugs."

Mūzeja pagalmā atrodas rūpīgu roku iekārtots plašs laukums jeb

skvērs *Сквер Памяти* – piemiņas vieta padomju represiju upuriem. Laukumā uzstādīti no Latvijas, Igaunijas, Polijas, kā arī no Kalmīkijas vesti piemiņas akmeņi izsūtītajiem, kuŗi tika deportēti uz Tomskas apgabalu un izsūtījuma gados gājuši bojā. Laukakmeņi no Latvijas paša spēkiem šurp atvedis Kārlis Bērziņš, kuŗš uz Tomskas apgabalu kā bērns deportēts 1949. gada 25.martā. Piemiņas skvērs iekārtots un akmeņi uzstādīti laikā no 1992. līdz 2011. gadam.

Piemiņas skvērs Tomskas centrā iekārtots ar mērķi, lai šeit varētu atnākt mirušo represēto piederīgie, nolikt ziedus un pakavēties atmiņās, jo Sibīrijā izzudušas daudzas apdzīvotas vietas, kur tika nometināti izsūtītie baltieši, un līdz ar tām arī kapsētas.

(Turpinājums sekos)

INTERESANTI:

Tomskas pilsēta dibināta 1604. gadā. 2019. gadā tajā ir 575 352 iedzīvotāju.

Mūsdienās pilsēta sadalīta četros rajonos – Kirova, Ļeņina, Oktobra un Padomju. Katrā no rajoniem atrodas mikrorajoni, kas atbilst vēl smalkākam pilsētas dalījumam. Slavenā Akadēmiķu pilsētiņa ir viens no Tomskas mikrorajoniem, tā iekļauta Padomju rajonā.

Viena no nozīmīgākajām personībām Latvijas medicīnas vēsturē – profesors, interno slimību speciālists Jānis Miķelsons (1888-1952) Tomskas Universitātē 1918. gadā ieguva ārsta diplomu. Gadu pēc absolvēšanas nostrādāja Tomskas guberņas zemstē un par kara bēgļu slimnīcas galveno ārstu Gorogokā. Pēc tam divus gadus J. Miķelsons bija profesors Nikolaja Ļeporska asistents Tomskas Universitātes Hospitalās terapijas klīnikā, līdz atgriezās Latvijā.

Gleznotājs, marīnists, ilggadējs Latvijas Mākslas akadēmijas pedagogs Eduards Kalniņš (1904-1988) savu pirmo māksliniecisko izglītību guvis bēgļu gaitu laikā J. Moškeviča mākslas studijā Tomskā.

Tulkotājs un pedagogs Ģirts Bļodnieks (1922-1987), atrazdamies izsūtījumā Tomskas apgabala Kargasokas rajonā, no 1954. līdz 1956. gadam studēja Tomskas Pedagoģiskā institūta Vēstures un filoloģijas fakultātē.

Izcilais profesors, klīnicists, medicīnas zinātnieks un pedagogs Anatolijs Bļugers (1926-2007) savu pirmo izglītību medicīnā ieguva, studējot Tomskas Medicīnas institūtā.

Kamoliņa ceļojums laikā un telpā

ANDA KROLLE
(Turpināts no Nr. 44)

Tiekam iepazīstināti ar vīna darīšanas metodēm, degustējam jauno vīnu. Pēc smaga darba vīna dārzā un sulas spiešanā sēžamies pie galda, lai atkal baudītu garšīgos gruzīnu ēdienus, kas tiek piegādāti neskaitāmā daudzumā un pēc viņu tradīcijām. Tas viss notiek vakara vadītāja *tamadas* vadībā. Neskaitāmi tosti, dziesmas, atkal ēdieni, tosti un dziesmas... Vakara nagla – torte ar svecēm Aksanai dzimšanas dienā! Īsts pārsteigums! Dziedam “Daudz baltu dieniņu”. Un tad jau laiks doties atpakaļ uz Telavi, vēl tikai kopīga fotografēšanās, pat suns piedalās.

AZERBAIDŽĀNA – 28 metri zem jūras līmeņa.

Nākamajā rītā pakojam čemodānus, un mūsu ceļš ved tālāk uz nākamo valsti – Azerbaidžānu. Īsti nesaprotam, kas mūs tur sagaida – viss svešs un nezināms. Azerbaidžānas robežu šķērsojam kājām ar savu bagāžu pie rokas, kas tiek rūpīgi pārbaudīta. Iebraukšanai valstī vajadzīgs uzrādīt vizu. Tikko esam šķērsojuši Azerbaidžānas robežu, mūs aplido bars melnīgsnēju vīriešu, piedāvājot samainīt mūsu dolārus pret vietējo valūtu. Neuzticamies, jo īsti nezinām vietējās valūtas kursu un vai nauda pa-

tiešām ir īsta. Kioskiņos, kur tiek pārdoti saldumi, dzērieni un citi nieki, nekur nav uzrādītas produktu cenas, ir liela iespēja iepirkties par krietni lielāku cenu, kā prece patiesībā maksā. Azerbaidžāna ir ļoti korumpēta valsts. Sagaidām busiņu un braucam tālāk. Pelēka, kalnaina, smilšaina ainava. Sākas lidzenums, lauksaimniecības tehnika vēl padomju laika mantojums – smagās automašīnas ZIL, KAMAZ, šur tur redzami graudu novākšanas kombaini *Ņiva*, daudz vieglo automašīnu *žiguļi*, toties automaģistrāle moderna, ceļa segums kvalitatīvs. Iebraucot mūsu tās dienas gala mērķi pilsētā Šamkirā, esam absolūti un patīkami pārsteigti, redzot milzīgo atšķirību – moderna arhitektūra, tīras, platas ielas, zaļi zālieni. Apmetamies Šamkiras lepnākajā 5 zvaigžņu viesnīcā “*Excelsior*”. Mūs cienā ar izsmalcinātām pusdienām, pēc kuŗām tūlīt jādodas uz koncerta vietu – bijušā prezidenta Heidara Alijeva centru, kas kalpo arī kā muzejs un kultūras iestāde.

Te jāpiemin, ka Azerbaidžānā nepastāv parlamentāra demokrātija mūsu izpratnē. Valstī darbojas parlaments, bet praktiski valsts vadība ir prezidenta Ilhama Alijeva un viņam tuvu stā-

Pateicoties naftas biznesam, pēdējos trīsdesmit gados pilsēta ir izaugusi par ļoti modernu Eiropas dienvidu pērli. Daudz modernu augstceltņu, kuŗu vidū izceļas slavenie “liesmu torņi”

saimnieki ar prieku apguva latviešu dejas soļus.

Starp filmēšanos un kārtējam bagātīgajām pusdienām ar astoņiem vai vairāk ēdieniem (neviens tos nevarēja saskaitīt) apmeklējam *Ateshgah* jeb Uguns templi. Templis ticis uzcelts vietā, kur caur augsni no pazemes pastāvīgi sūcas dabasgāze, ko var dēvēt par “degošo zemi”. Senais templis ir daļa no Zoroatrisma – vienas no senākajām reliģijām, kuŗā pielūdza mūžīgo liesmu. Arī Azerbaidžānas nosaukums ir radies no vārda “*Azer*”, kas tulkojumā nozīmē “*uguns*”.

Pēcpusdienā divi koncerti pilsētas parkos, kuŗos piedalās Latvijas vēstnieks Azerbaidžānā Dainis Garančs, padomniece Vija Buša un augstas Baku pilsētas amatpersonas.

Svētdien, mūsu pēdējā ceļojuma dienā, mūsu jaukā šoferīša vizināti, Vijas Bušas vadībā beidzot dodamies iepazīt Azerbaidžānas galvaspilsētu Baku. Jāatzīmē, ka Baku atrodas 28 metrus zem jūras līmeņa un ir lielākā pilsēta pasaulē, kas atrodas tik zemu. Pateicoties naftas biznesam, pēdējos trīsdesmit gados pilsēta ir izaugusi par ļoti modernu, varētu pat teikt supermodernu Eiropas dienvidu pērli. Daudz modernu augstceltņu, kuŗu vidū izceļas slavenie “liesmu torņi”. Apmeklējam Heidara Alijeva centru – muzeju, paklāju muzeju, pirmo industriālo naftas urbumu pasaulē. Un, protams, tiekam uzvesti vienā no pilsētas augstākajām vietām, lai varētu baudīt un fotografēt pilsētas panorāmu visā tās krāšņumā.

Izsakām vislielāko pateicību visiem, kas palīdzēja mums organizēt šo ceļojumu un gādāja par viesnīcām, koncertiem, transportu, ēdināšanu, ekskursijām. Īpaša pateicība Gruzijas latvietēm Dacei Javashvili, Reģinai Jakobidzei, Ingai Gavarei, Latvijas vēstniecībai Azerbaidžānā un personīgi Vijai Bušai.

Kopā ar Latvijas vēstnieku Azerbaidžānā un Baku augstām amatpersonām pēc koncerta pilsētas parkā

Uguns templis

vošu personu rokās. Ilhams Alijevs ir iepriekšējā prezidenta Heidara Alijeva dēls. Azerbaidžānā vēl joprojām valda Heidara Alijeva kults. H. Alijevs ir bijis pie valsts vadības stūres no 1969. līdz 2003. gadam ar dažiem pārtraukumiem, un viņa ģimenei ir ļoti liela ietekme valstī. Tāpēc arī valsts saucas “unitāra konstitucionāla republika”. Braucot uz koncerta vietu, ievērojām, ka policija slēgusi dažas ielas, lai mēs viegli un ātri varētu nokļūt savā galamērķī. Zālē nevienas brīvas vietas, visur drošības apsardze. Sagaidām augstos viesus – Šamkiras rajona mēru Alimpasha Mammadovu, Latvijas vēstnieku Azerbaidžānā Daini Garanču un citas augstas amatpersonas. Nav nevienam jāsaka, ka esam pamatīgi uztraukušies. Bet uztraukums pāriet, kad jau pēc pirmās nodejotās dejas jūtam klātesošo atsaucību un patīkamo gaisotni, kas valda skatītāju zālē. Koncerta izskaņā publika aplaudē stāvēt kājās – absolūta sajūsmā no abām pusēm. Finālā dejo-

jam “*Plaukstiņpolku*” ar augstām Azerbaidžānas amatpersonām – kā viņi priecājās ... Šis fakts vēlreiz pierāda, ka kultūras sapratnei un mijiedarbībai nav robežu – ne valodas, ne valstu, ne tradīciju, ne politisku, ne vecuma.

Baku mūs gaida četras uzstāšanās. Pirmā Rašida Behbudova Valsts Mūzikālajā teātrī. Atkal pilna skatītāju zāle, fantastiska publikas atsaucība, tiekam filmēti televīzijai. Pateicoties Latvijas vēstniecībai Azerbaidžānā, vakariņojam pašā Kaspijas jūras krastā. Tiekam cienāti ar visdažādāko veidu zivju ēdieniem.

Esam iepatikušies Azerbaidžānas TV galvenā kanāla cilvēkiem un nākamajā rītā mūs gaida filmēšanas TV šovā, kas norisinās Qala Archeoloģijas un Etnografijas muzeju kompleksā netālu no Baku. Šova mērķis ir parādīt kopīgo abām kultūrām – kalšanas darbus, vilnas apstrādi, maizes cepšanu. Pamišus uztstājamies mēs un azerbaidžāņu mākslinieki. Filmēšanas gaitā mēs griezamies azerbaidžāņu dejā un mūsu

LATVIEŠI AUSTRĀLIJĀ

Pertas drāmatiskās kopas
“Pēdējais cēliens”

JĀNIS PURVINSKIS

Man bieži ir nācies dzirdēt jautājumu: “Kā jūs tur tālumā, trimdā, visus šos gadus varējāt tik labi saglabāt latviešu valodu un mūsu tradīcijas?” Atbilde ir tāda, ka mēs jau mūsu latvietību nekur nepazaudējam, jo mēs to kopām un tajā pēc iespējas dzīvojam. Tā tas notika Vācijā, bēgļu nometnēs, un to ņēmām sev līdzī arī uz Austrāliju. Mūsu latvietība glabājās mūsu dibinātajos

un pastāvošajos koros, tautasdeju kopās, jaunatnes kopās, teātru kopās, skautos un gaidās un sestdienas skolās. Un tā, kad kādi ļaudis, kuŗi gan Latvijā, gan Vācijā bija apguvuši teātra mākslu, no bēgļu nometnēm ieradās Pertā, viņi sāka meklēt citus, teātra pieredzē līdzīgus cilvēkus ar cerībām turpināt staigāt pa latviešu teātra skatuves dēļiem arī Austrālijā. 1950. gada maijā

Pertā sanāca grupiņa tieši šādu cilvēku. Šai pirmajā grupiņā bija Bobete Blicava, Dailonis Olmanis, Leo Geidāns, Jūlijs Bernšteins, Anna Lanske un Gunārs Kaģis, un tie tad turpat tai pašā dienā arī nolēma nodibināt Pertas latviešu drāmatisko kopu (PLDK).

Pagāja gadi, un no šiem sešiem teātriniekiem izauga varena teātra kopa, kuŗa Pertas latviešu sa-

biedrībai sniedza caurmērā divus latviešu lugu iestudējumus gadā, tos izrādīja gan Pertā, gan arī veda uz teātru festivāliem citos latviešu centros Austrālijā. 1980. gados PLDK jau bija darbojušies 145 aktieri ap 74 teātra iestudējumus. Tomēr laiks darīja savu, un, pamazām dilstot Pertas latviešu kopienai, PLDK pamazām zuda spējīgi režisori, zuda aktieri, zuda dekoratori un skatuves meistari, un bija arvien grūtāk iesaistīt jaunus spēkus. Tomēr vēl 2010. gadā PLDK ar vienu lugu piedalījās 50. Teātru festivālā Sidnejā, pēc tā kopas aktivitāte arvien samazinājās, līdz kamēr tagad jau nākas meklēt kādu teātra aktieri, lai mums norunā kādu dzejoli Pertas latviešu sarīkojumos, un tomēr tikai labs aktieris to var labi pasniegt.

Pienāca brīdis, kad vajadzēja lemt gan par teātra mantu, gan vēsturiskiem albumiem un vēs-

turiskien datiem. Ko nu darīt ar pagurušo PLDK un tās teātra piederumiem? 3. novembrī sanāca teātra biedru pilnsapulce un ar smagu sirdi nolēma, ka Pertā teātra darbību vismaz tuvākā nākotnē nav iespējams atjaunot, un tātad: no šīs dienas, 2019. gada 3. novembra – un pēc 69 gadu darbības – PLDK vairs nepastāv. Mūsu pēdējais cēliens ir beidzies, un tagad ir tikai atlicis savākt savas mantīņas un atstāt mūsu vietu Latviešu Centrā kādam citam.

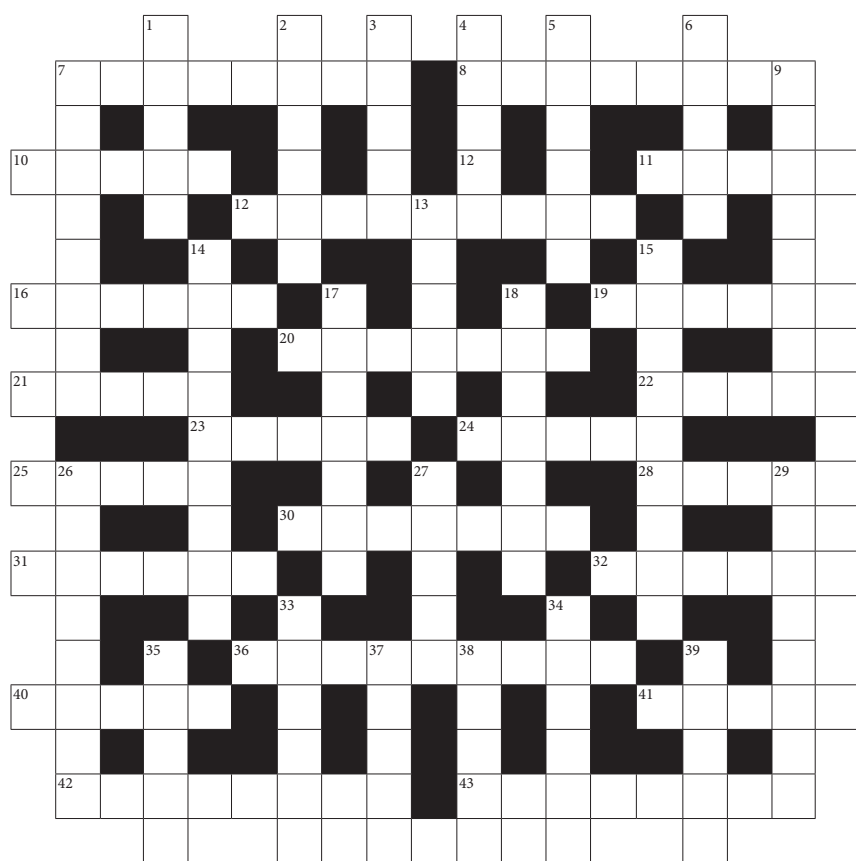
Mēs sakām paldies, tiem simtiem jauno un veco aktieru, kuŗi, mācīdamies daudzos lugu tekstus un latviešu dzejoļus uzturēja savu un mācīja citiem uzturēt un kopt mūsu miļo latviešu valodu. Jūsu darbs nebija veltīgs, jo, tieši, pateicoties jums, daudzi Pertas latviešu jaunieši vēl runā labā latviešu valodā. Paldies!

PLDK pēdējās pilnsapulces dalībnieki: “Bija skaisti laiki! Un paliek tikai atmiņas”

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

izsūtījums no dzimtenes. 6. Govis bez ragiem. 7. Nežēlīga valdišana. 9. Samazgas. 13. Itāliešu komponists (1813-1901). 14. Indīgs zirneklis. 15. Strinkšķināmais mūzikas instruments. 17. Silķveidīgo kārtas zivis. 18. Nozīmīga. 26. Ādas slimība. 27. Silikātu klases minerāls. 29. Bijība, cieņa. 33. Dumbrvistiņu dzimtas putns. 34. Telpa lidmašīnu novietošanai un remontam. 35. Tēls A. Dimā romānā “Trīs musketieri”. 37. Ceļi pilsētās. 38. Pilsēta Somijas dienvidrietumos. 39. Itāliešu filozofs (1548-1600).

Krustvārdu mīklas
(Nr. 44) atrisinājums

Līmeniski. 9. Didaktika. 10. Traktieri. 12. Rentēt. 13. Reids. 14. “Draugs”. 15. Arktika. 16. Balanda. 17. Atoss. 20. Asari. 24. Store. 26. Kravate. 27. Stāla. 28. Nauru. 30. Pienene. 32. Farss. 33. Zupas. 35. Peles. 38. Taktika. 40. Kauslis. 44. Kuteri. 45. Erato. 46. Arieta. 47. Standarts. 48. Kantilēna.

Stateniski. 1. Sikeiross. 2. Saūtēt. 3. Statika. 4. Skara. 5. Brass. 6. Skudras. 7. Viļaka. 8. Brigadere. 11. Dingo. 18. Trāpene. 19. Skarene. 21. Rātns. 22. Okapi. 23. Renes. 25. Turku. 29. Okapi. 31. Pakistāna. 34. Akcijas. 36. Lugas. 37. Garants. 39. Trekna. 41. Stikls. 42. Tents. 43. Bojas.

Līmeniski. 7. J. Raiņa memoriālais mūzejs Jēkabpils novadā. 8. Vīriešu balss. 10. Sena pilsēta Mazāzijā. 11. Lielbritānijas administratīvi politiskā sastāvdaļa. 12. Valsts Zaļā Raga salās. 16. Transportlīdzekļu riteņu apvalki. 19. Filipīnu galvaspilsēta. 20. Pilsēta Kurzemē. 21. Ostas pilsēta Bulgārijā. 22. Daugavas pieteka. 23. Ļoti indīgas čūskas. 24. Adīts audums. 25. Ciest no elpas

trūkuma. 28. Mūzžaļi koki. 30. Kūrortpilsēta Lietuvā. 31. Programmēšanas valoda. 32. Norēķinu kārtība bankās. 36. Valsts Dienvidāzijā. 40. Itāliešu fiziķis, fiziologs (1745-1827). 41. Vīriešu svinību tērps. 42. Valsts Centrāleiropā. 43. Sporta veids.

Stateniski. 1. Iecere. 2. Noslēgtas sabiedrības grupas Indijā. 3. Sarīkojumu dejas. 4. Latviešu aktrise (1907-1984). 5. Piespiedu

LIKTEŅDĀRZS

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ.

Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus.

Mūsu nākamais lielais kopdarbs — uzcelt Saieta namu!

Palidzi! Ziedo!

Nodibinājums “Kokneses fonds”
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS “Citadele banka”

Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK

Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktenardz.lv

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju

Nekropole.info

arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē. Mēs tveŗam pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info

Apzināties latvietību kā vērtību

Luksemburgas latvieši svin Valsts svētkus

ILZE KĻAVIŅA,
VALDA LIEPIŅA

Sirsnīgā un miļā gaisotnē 16. novembra pēcpusdienu aizvadīja Luksemburgas latvieši un viņu draugi – bijām pulcējušies Šteinzeles kultūras namā, lai kopā nosvinētu Latvijas 101. dzimšanas dienu. Sarīkojumu vadīja Ēriks Zeps no postfolka grupas “Rikši”, kurš kopā ar Madaru Brolišu rūpējās par mūzikālo gaisotni.

Pēc Valsts prezidenta Egila Levita videouzrunas noskatīšanās sanākušie kopā ar Luksemburgas latviešu kori “Meluzina” (diriģente Jūlija Norvele) dziedāja Latvijas himnu. Šis fakts pats par sevi varbūt nebūtu īpašas pieminēšanas vērts, ja vienam otram koristam acīs nebūtu saskrējušas asaras par skatu, kas pavērās no skatuves, un nebūtu gandrīz piemirsies skatīties uz diriģenti. Skatītāju pirmās rindas bija atvēlētas bērniem, kuri gaidīja savu kārtu, lai uz skatuves rādītu, ko pa šo gadu iemācījušies. Šie bērni (dažs varbūt tikai gadus piecus vecs), muguriņas stalti izslējuši, ar patiesu svinīgumu seļā dziedāja Latvijas himnu, lai gan neviens skolotājs viņiem to nelika darīt. Šie mazie bērniņi, kuri ar tādu sajūsmu un degsmi acīs skatījās uz kori un dziedāja līdz, ir tas spēka un iedvesmas avots, kas var sniegt nepieciešamo atbalstu brīžos, kad šķiet – latvietības uzturēšana ārpus Latvijas ir pārāk grūts darbs. Lai cik klišeji tas skanētu, bērni ir mūsu nākotne. Ja viņi redz, kā vecāki izturas pret savu latvisko identitāti, viņi cenšas mūs kopēt un darīt to pašu, ko darām mēs. Valsts dzimšanas dienas svinēšana ir viens no brīžiem, kad to vislabāk var pamanīt un novērtēt.

Pēc himnas uz skatuves kāpa “Mazās dzērves”, kas trijās dziesmās atskatījās uz savas darbības desmit gadiem, priekšnesumā iekļaujot gan tradicionālo izpildīšanas manieri, gan mūsdienīgu pieeju, ko mazie dzērveni Laimas Jansones vadībā apguvuši nesenajā kokles nometnē Vismazāko dejas soļi un dziedājums, protams, sanākušajiem lika smaidīt visgaišāk.

Jauktais koris “Meluzina” izpildīja divas komponista Jāņa Porieša dziesmas – “Nenogrimsti, ozoliņi!” un “Dziesma par svēteli”; komponists pats jau vairākus gadus bagātina koŗa viru balsu skanējumu. Otrajai dziesmai klavierpavadījumu atskaņoja autors. “Meluzina” priecājas, ka viņiem pašiem ir savs komponists, kas ar saviem darbiem kuplina koŗa repertuāru.

Un tad kārtā bija viesu – Ērika Zepa un Madaras Broliņas – uznaicēnam. Viņu dzīvespriecīgais un brašais dziedājums tik ļoti iekustināja publiku, ka tā entuziastiski dziedāja līdz rindu atkārtojumus un piedziedājumus.

Valsts svētku sarīkojums tradicionāli ir arī iespēja atskatīties uz iepriekšējā gadā paveikto un pateikt paldies tiem, kas darījuši vairāk, skaistāk un labāk. Pavisam

nesen uzzinājām, ka Pasaules Brīvo latviešu apvienības Kultūras fonda (PBLA KF) atzinību par savu darbību saņēmusi rokdarbu kopa “Sāntāpslis” un kokles entuziastu apvienība “Vakareiropas koklētāji”. Svinīgajā sarīkojumā suminājām rokdarbnieču vadītāju Maiju Biķernieci un koklētāju kustības aizsācēju Aigu Ožehovsku. Arī koris “Meluzina” izpelnījies PBLA KF atzinību par līdzdalību koŗmūzikas koncertā Baltijas simbolisma izstādē, kas notika Parīzes Orsē muzejā.

Mazie Luksemburgas latvieši saņēma atzinību par dalību un iekļūšanu “Gaŗās pupas” konkursa laureātu sarakstā. Jaunie dzejnieki un arī tie, kas reizē ar latviešiem visā pasaulē rakstīja diktātu, tika aicināti saņemt nelielas dāvanīņas, kas ļauj sajūst, ka viņu darbos ir pamanīta. Šis bija pirmais gads, kad mūsu jaunās atvases suminājām 18. novembra sarīkojumā, – tas vakaram piešķīra īpašu svinīgumu un skaisti saskanēja ar Valsts prezidenta Egila Levita teiktajiem vārdiem par trimdas un diasporas spēku, kā arī latvietību kā vērtību. Klātesošajiem bija lepnums par jauno paaudzi, kas, lielākoties dzimusi un izaugusi

Luksemburgā, sevī joprojām nes spēcīgu latvietības garu.

Sveicām arī Luksemburgas latviešu skolas “Strops” skolotāju Gitu Krastiņu, kas ieguldījusi lielu darbu, lai mazie “Stropa” audzēkņi piedalītos gan “Gaŗās pupas” konkursā, gan rakstītu diktātu.

Par aktīvu darbošanos, degsmi un šīs degsmes tālāknodošanu jaunajai paaudzei ikgadējo asociācijas “Luksemburga–Latvija” Mārtiņa balvu saņēma Eiropas skolas latviešu valodas skolotāja Evija Avotiņa, kas latviešu valodu māca vidusskolēniem. Viņas vadībā arī bija sagatavots nākamais priekšnesums – Eiropas skolas un “Stropa” bērnu apvienotā koŗa uzstāšanās, kas, piepalīdzot gan abiem “Rikšu” mūzikantiem, gan vietējās kopienas entuziastiem, priecīgi un nepiespiesti izpildīja “Prāta vētras” dziesmu “Krāsainais maršs”.

Kad pēc koncerta jau kādu brīdi bija čalots pie viņa glāzes un uzkodām, mūzikanti aicināja uz dančiem. Vispirms visi dejojotgribētāji kājas izlocīja “Rikšu” ritmos, un noslēgumā arī pašmāju postfolka grupa “Rudzurika” neturēja sveci zem pūra un aicināja visus uz savu jaunāko ziņģu programmu.

Foto: Agris Ozols

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Ģertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tāl. (redakcijā) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants.
NN6 7TJ. Tāl. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-internet>.
Izdrūkājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuri tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu visleņģīgā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka, nr.:LV60UNLA0050018705154, vai, sūtīt naudu vai čeku Brīvās Latvijas atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis**, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tāl. +371 67223294

Tālrunis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

BOBSLEJISTI UN SKELETONISTI GATAVI SEZONAI

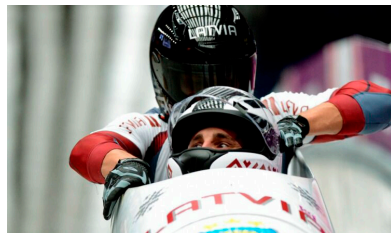
A/s Latvijas Valsts Meži galvenajā birojā notika pirmssezonas bobsleja/skeletona preses konference. Tajā piedalījās Latvijas Bobsleja un skeletona federācijas ģenerālsēkretārs un bijušais bobslejists Zintis Elmanis, federācijas prezidents Jānis Kols, bobslejistu galvenais treneris Sandis Prūsis, olimpiskais čempions Jānis Ķipurs, kā arī skeletonistu galvenais treneris Dainis Dukurs. Pasaules kausa izcīnā šosezon astoņi posmi, pirmie divi no tiem Leikplesidas trasē, ASV, jau decembrī, turpinājums Eiropā. Siguldā no 14. līdz 16. februārim būs pēdējais sezonas posms, kas vienlaikus ir arī Eiropas čempionāts bobslejā divniekiem un skeletonā, turklāt Siguldā mūsējiem tiks svinīgi pasniegtas Soču Ziemas olimpisko spēļu zelta medaļas bobslejā četrieniekos un vēl bronza bobslejā divniekos.

OSKARS MELBĀRDIS ATGRIEŽAS AR OTRO VIETU

Lillehammeres trasē Norvēģijā notika Eiropas kausa izcīņas sezonas pirmais posms. Latviju tajā pārstāva četri bobsleja piloti. Olimpiskais čempions Oskars Melbārdis brauca gan divnieku, gan četrienieku sacīkstēs.

Oskars Melbārdis, kuŗš veselības likstu dēļ izlaida iepriekšējo sezonu, atgriešanos bobslejā sāka ar izcīnīto otro vietu Eiropas kausa izcīņas pirmajā posmā. Pirmajā braucienā Melbārdis ar stūmēju Intaru Dambi sasniedza 52,51 sekundi, bet otrajā – 52,79 sekundes, kas kopā deva minūti un 45,30 sekundes.

Oskara Melbārza četrienieku ekipāža Lillehammerē ieņēma astoto vietu. Melbārdis kopā ar stūmē-

Oskara Melbārza divnieks // Foto: bobslejs.lv

jiem Tomasu Jaunzemu, Intaru Dambi un Māri Priekuli bija devītie abos braucienos, bet startā pašmāju četrieniekam bija astotais rezultāts. Debiju Melbārza pilotētājam četrieniekā piedzīvoja ugunsdzēsējs glābējs Tomass Jaunzems. Viņš pērn ar kolleģu izpelnījās atzinību par to, ka izglāba no ceturta stāva kritošu cilvēku. (Par šo notikumu esam stāstījuši mūsu laikrakstā – P. K.)

KAMANĪŅU BRAUCĒJI SĀK AR VIETĀM LABĀKO SEŠINIEKĀ

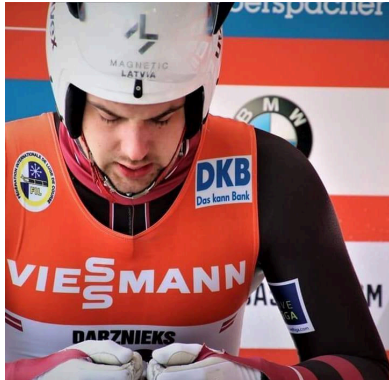
Latvijas kamanīņu divnieks Andris Šics/Juris Šics Austrijā Īglsas trasē, izcīnīja piekto vietu Pasaules kausa (PK) izcīņas pirmajā posmā.

Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš un Kristens Putins/Imants Marcinkēvičs ierindojās attiecīgi 8. un 12. pozīcijā, bet 40. uzvaru PK posmos svinēja vācieši Tonijs Egerts un Saša Benekens.

Individuālajās sacensībās pirms PK 1. posma (Nāciju kausa izcīņā) augstu – otro vietu – izcīnīja Artūrs Dārznieks.

Dārznieks aizvadīja stabilu braucieni, sasniedzot septīto labāko

Artūrs Dārznieks

laiku startā, bet trases gaitā pakāpjoties uz otro vietu. Uzvarētājs austrietis Niko Gleiršers bija par 0,170 sekundēm ātrāks nekā Dārznieks un 0,211 sekundes ātrāks nekā trešās vietas ieguvējs amerikānis Džonatans Eriks Gustafsons.

Rikam Kristenam Rozītim bija neveiksmīgs starts, kuŗā tikai 28. labākais laiks, taču finišā ceturta vietā, no bronzas medaļas atpaliekot trīs sekundes desmitdaļas.

Divvietīgo ekipāžu konkurencē startēja tikai Latvijas jaunākā ekipāža Mārtiņš Bots/Roberts Plūme, taču ierobežotā vietu skaita dēļ viņiem nav iespējams kvalificēties Pasaules kausam, jo katra valsts drīkst pieteikt maksimums trīs ekipāžas. Puiši finišēja septītajā vietā, uzvarētājiem krieviem Andrejam Bogdanovam/Andrejam Medvedevam piekāpjoties par 0,398 sekundēm.

Sievietēm par sacensību uzvarētāju tika kronēta Tatjana Ivanova no Krievijas. Eliza Caucē uzvarētājam piekāpās par 0,865 sekundēm, izcīnīot 23. pozīciju. Aiva Aparjode līderi zaudēja 1,898 sekundes, ieņemot 27. vietu, bet Ulla Zirne otrā brauciena pēdējā virāžā piedzīvoja kritienu, no uzvarētājas atpaliekot 2,336 sekundes un ieņemot pēdējo – 28. vietu.

Latvijas kamanīņu sporta komanda Ulla Zirne, Kristers Apar-

jods un Juris Šics/Andris Šics svētdien Īglsas trasē Insbrukā ieņēma piekto vietu Pasaules kausa (PK) pirmā posma stafetes sacensībās.

KĒRLINGS

Helsingborgā, Zviedrijā, risinājās Eiropas čempionāts kērlingā vīriešiem un sievietēm, Latvijas sievietes izlase pēc zaudējuma Vācijai (4:11) izkritusi no A līgas, bet meistarsacīkstes noslēdza 10. vietā.

Latvijas komandas dalībniece Iveta Staša-Šarsūne

Ar vienu uzvaru deviņās spēlēs Latvijas dāmu izlase ieņēma pēdējo – desmito – vietu grupā, zaudēja vietu augstākajā līgā, turklāt neiekļuva arī to valstu vidū, kas dosies uz pasaules čempionāta kvalifikācijas turnīru janvārī Somijā. Pērn Latvijas sievietes izlase sasniedza vēsturē labāko panākumu – piekto vietu A līgā.

Latvijas vīriešu vienība B līgas B apakšgrupā ar trim uzvarām sešās spēlēs kopā ar Franciju ieņēma dalītu ceturto vietu, saglabājot cerību kvalificēties izslēgšanas spēlēm.

SLĒPOŠANA

Latvijas vadošā distanču slēpotāja Patricija Eiduka Zviedrijā izcīnīja uzvaru Starptautisko Slēpošanas federācijas (FIS) sacensībās junioriem.

Eiduka piecu kilometru distancē brīvajā stilā finišēja pēc 12 minūtēm un 20,3 sekundēm, tikdama pie 52,59 FIS punktiem, kas viņai ir otrs labākais rezultāts karjērā.

Patricija Eiduka

TURNĪRU NOSLĒDZ AR UZVARU

Latvija – Austrija 1:0 (0:0). Latvijas futbola izlase 2020. gada Eiropas čempionāta kvalifikācijas cikla pēdējā spēlē savā laukumā pārspēja Austrijas komandu, gūstot pirmos punktus šajā ciklā. Daugavas stadionā Latvijas vienība uzvarēja Austrijas futbolistus ar 1:0 (0:0). Vārtus 65. minūtē guva Mārcis Ošs. Šķita, ka laukumā sacensās divas spēkos līdzīgas komandas. Bet tā nebija tā vienība, kas turnīra pirmā riņķa spēlē mūsu futbolistus pārspēja ar graujošu rezultātu – 6:0. Varētu teikt, ka uz atbildes spēli Rīgā bija ieradies gandrīz vai Austrijas futbola vienības otrais sastāvs. Austrija gan jau iepriekš bija nodrošinājusi iekļūšanu Euro 2020 finālturnīrā un atpūtināja deviņus pamatsastāva spēlētājus. Tālab arī spēle ritēja līdzīgi, austriešu uzbrukumi atsītās pret Latvijas vienības labi organizēto aizsardzību.

Eiropas čempionāta kvalifikācijas turnīra G. grupas nobeiguma tabula. Iegūti un zaudēti vārti, punkti

Polija	18:5 25
Austrija	19:9 19
Slovēnija	16:11 14
Ziemeļmaķedonija	12:13 14
Izraēla	16:18 11
Latvija	3:28 3

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

307_{lv}
Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

BEZMAKSAS
PSIHOLOĢISKĀ UN
INFORMATĪVĀ PALĪDZĪBA

116006
+371

ATBALSTA TĀLRUNIS
NOZIEGUMOS CIETUŠAJIEM

Palīdzība pieejama katru dienu
no plkst. 7:00-22:00.

Tevi uzklauss, atbalstīs.
Sniegs informāciju, kā rīkoties!

www.cietusajiem.lv
www.skalbes.lv

LATVIJA

Rīgas Evāņģēliskā draudzē, Metodistu baznīcā, Rīgā, Akas ielā 13, **8. decembrī** plkst. 13 dievkalpojums (ar kafijas galdu un svētdienas skolu), **24. decembrī** Ziemsvētku dievkalpojums.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Bonnā, Annabergas pilī (*Annaberger Str. 400, 53175 Bonn*), svētdien, **1. decembrī**, plkst. 15 Adventa ieskaņas dievkalpojums. To vadīs prāvests Klāvs Bērziņš. Pēc dievkalpojuma pakavēsīmies pie kafijas galdā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **1. decembrī** plkst. 11 Pirmā adventa Dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma plkst. 12:30 eglīte.

Bekhofas latv. baznīcā (*Am Beckhof 44, Bielefeld*), **8. decembrī** plkst. 14:30 Otrā adventa Dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Libekā, Lorenca baznīcā, **14. decembrī** plkst. 14 Dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Liene Orinska. Pēc dievkalpojuma uzkodas.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, **15. decembrī** plkst. 14 Adventa dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig, Bismarck un Wredesstrasse* krustojumā, svētdien, **15. decembrī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpos māc. Rolands Eimanis un diakone Rasma Gundega leviņa. Pēc dievkalpojuma sekos sabiedriska pēcpusdiena ar azaidu groziņu veidā draudzes telpās. Visi laipni aicināti!

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, *Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim* dievkalpojums **8. decembrī** plkst. 14. Dievkalpojums vadīs mācītājs Rolands Eimanis. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī Frankfurtes Latviešu biedrības mājaslapā: <http://frankfurteslatviesi.lv/dievkalpojumi>.

ZVIEDRIJA

Norčepingas latviešu ev. lut. draudzes Adventa dievkalpojums svētdien, **15. decembrī**, plkst. 13.30

SĒRAS

Mūžībā aizgājis mūsu draugs un
Minsteres Latviešu ģimnazijas
12. izlaiduma klases biedrs
MAIGONIS PUTNIŅŠ

Dzimis 1936. gada 5. augustā,
miris 2019. gada 9. novembrī

Viņu piemiņā paturēs
Rūta Buklevics
Pēteris Purmalis
Tenis Bērziņš

St. Olai baznīcā (*St. Olai kyrka, Skolgatan 12, Norrköping*). Dienas mude: "Es jums pasludinu lielu prieku". Dievkalpojumu vadīs draudzes mācītājs Dr. Normunds Kamergrauzis. Pēc dievkalpojuma sadraudzība ar bērnu priekšnesumiem un Ziemsvētku dziesmām. Lūdzam ņemt līdzi groziņus svētku galdam. Esat aicināti un gaidīti!

Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā, *Folkungagatan 46*

(pazemes vilciena pietura: *Medborgarplatsen*) svētdien, **8. decembrī**, plkst. 12 svētdienas mise. Biskapu kriptā atrodas zem katedrāles. Jāiet lejup, pa kreisi no katedrāles galvenās fasādes līdz pirmajam puspagraba durvīm labajā pusē. Novēlot svētīgu Adventu, mūsu Kunga gaidīšanas laiku, uz svētdienas dievkalpojumu ielūdz Sokholmas latviešu katoļu draudze un kapelāns Andris Priede.